PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК X ЧЕРВЕНЬ — JUNE, 1969 ЧИСЛО 6

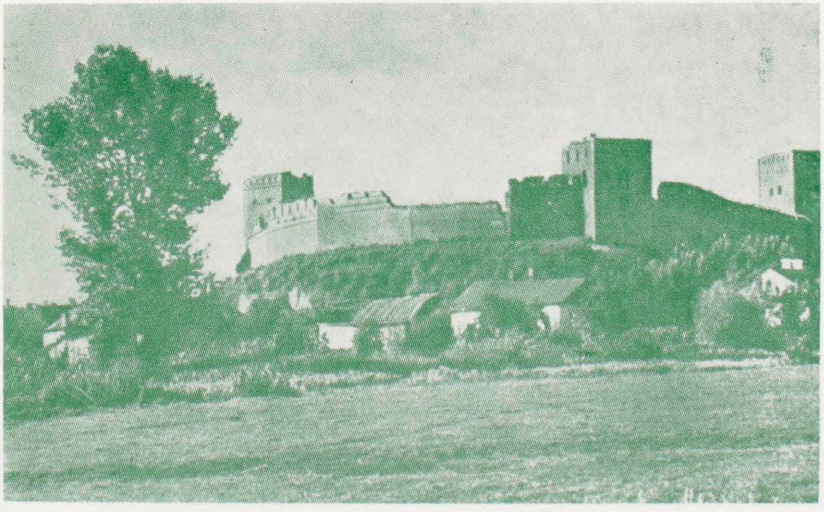

Second Class Mail registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК X — ЧЕРВЕНЬ, 1969 — Ч. 6

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 6 — JUNE, 1969 — VOL. X

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$4.00
Передплата до інших країн	4.50
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$4.00
Subscription in other countries	4.50
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

СПРОСТУВАННЯ

Робимо поправку до ілюстрації обкладинки ч. 4. з квітня ц. р. Через помилку було подано, що то Почаївська Лавра на Волині. Дійсно це є Києво-Печерська Лавра в Києві.

Редакція.

— — — —

НА ОБКЛАДИНЦІ: Старовинний замок в Луцьку на Волині, Україна.

— — — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

М. Сингаївський — Світлодення	1
А. Мельник — Плян праці освітної референтури	1
А. Ференсів Думки перед з'їздом	2
В. Завадська — Слово на Чайному Вечорі...	3
Н. Когуська — До історії 20-ліття СФУЖО	5
Н. Кібець — Соняшна Одеса	6
С. Пауш — Вистава української історичної ноші	8
М. Макарушка — Хоптяк — Сторінки до історії жіночого руху	11
Леся Фотій — Свято журнала „Промінь"	13
Hanna Barvinok	15
Ben Hanuschak — An Excerpt From a Speech	15
Greg Michalenko — Introduction to Ukrainian Poet	en
О. Копач — Листки із щоденника	18
Нічний приплив (Автентичне з України)	20
Відділ для дітей	22
Громадська і родинна хроніка	23
Річні звіти відділів	27
Іванна Вахна — Українська вишивка	31
Л. Кут — Кулінарія	33
Ольга Завісляк — Закінчуємо компанію	33
А. Сарчук — При праці для „Променя"	33—34

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
УКРАЇНЦІ В КАНАДІ — О. Войценко (англомовне)	$7.50
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Яніївська	$0.75
МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (укр. народні вишивки і взори)	$4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКР. ВИШИВОК — С. Стечишин	$1.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Ґаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.20
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00
НАУЧКА — С. Пауш	$1.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

651 Spadina Ave.

Toronto 4, Ont.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК X ЧЕРВЕНЬ, 1969 ЧИСЛО 6

ПЛЯН ПРАЦІ ОСВІТНЬОЇ РЕФЕРЕНТУРИ

До цього часу всі сили української спільноти, а в тому і наші жіночі, були всеціло спрямовані на здобування фондів для громадських справ, як будова церков, громадських приміщень і т. д. Таке обмеження праці довший час стало знеохочувати старше членство не говорячи вже про молодших.

Найважнішим завданням Союзу Українок, як організації, під цю пору є, дати своїм членкам щось більш: виховно-творче, національно корисне. Зразу ж виринає питання, якими способами і що саме треба робити? Відповідь проста — вчитись і працювати.

Тому, що серед членства є різні заінтересування, культурно-освітня праця мусить бути добре заплянована і від початку до кінця продумана. Мається тут на увазі створення по відділах кружків. Кожний кружок вибирає собі провідницю і з нею рішають, де і коли будуть відбувати сходини. Дальше вибирають собі ділянку праці, або лише тему сходин. Кружки такі чисельно невеликі, але творити їх якнайбільше, щоб охопити по можливості все членство. Теми і напрямки праці кружка різноманітні. Треба викликати зацікавлення до праці в гуртку і збудити ініціятиву в поодиноких членок. Увійшовши до кружка або гуртка, членка швидко повинна відчути потребу знання рідної мови в слові і письмі та охоту попрацювати над собою.

Сходини кружка можуть відбуватися в формі не дуже довгих лекцій читаних, ілюстрованих, демонстрованих, дискусій. Запрошувати гостей промовців з актуальними темами включаючи тут запити і дискусії. Тому, що гуртки чисельно невеликі (6 до 10 осіб) кожна членка може чутись більш самовпевнено та свобідно висказати свої думки та ідеї. На зборах освітня референтка, вислухавши звіту поодиноких провідниць, могла б здавати звіт з загальної праці й осягів поодиноких гуртків. Освітня референтка відділу відповідає за організування кружків, за ведення праці та дораджує провідницям кружків і допомагає у придбанні матеріялів як: довідкових книжок, журналів і т. п.

Сходини можуть також відбуватись при скромних чайках, звертаючи тут більш увагу на придбання якнайбільшого числа відповідних до теми експонатів наприклад: кераміки, писанок, цілих альбомів святочних карток, почтових значків, вишивок, показ печива і т. п. Коли тема зв'язана з особою визначною в ділянці літератури, мистецтва чи іншій, окрім доповіді влаштувати показ книжок, образів, різьби чи переграти відповідні грамофонні пластинки.

Вступи на такі імпрези повинні бути доступні для молоді і дітей, а зокрема заохочу-

---

М. Сингаївський

СВІТЛОДЕННЯ

Рідне. Найрідніше. Найдорожче.
Все, що змалку ревно бережу,
Все, що розумом і серцем зрощене, —
Людям я при зустрічі скажу.

Україно! На твоїм роздолі,
В гомоні смолистих сосняків
Є свята зоря моєї долі,
Є земля незлих моїх батьків.

Я до неї духом не байдужий
Прокладаю шлях новому дню.
Чи ступав на терни, чи на ружі,
Завжди йшов на лінію вогню.

Не цураюсь чорної роботи
Здавна звикли руки і чоло,
Щоб найменше труду і скорботи
На землі омріяній було.

Щоб зітхали ночі від кохання,
Щоб цвіли обійми ніжних рук,
Щоб не знали матері страждання,
Щоб не чули горя і розлук.

Щоб весна блакитно-малинова
Розливала води навкруги,
Щоб, неначе від меча, від слова
Лізли в нори блазні й вороги.

Будьмо люди! Солодко і гірко
Слово заповітне вам скажу:
В кожне серце на квітучу гілку
Невмирущу пісню посаджу.

ДУМКИ ПЕРЕД З'ЇЗДОМ

Тиждень за тижнем і непомітно зближається день, коли треба буде взятись за паковання валізок і купити квиток в дорогу до Едмонтону. Часто при зустрічі знайомих чується питання: „На з'їзд їдете?". Так і повинно бути. Хто їде мусить готовитись, а кому неможливо, добре, що бодай цікавиться. А цікавитись сьогодні є чим. Життя таке різноманітне, таке багате, і таке неспокійне — непевне. Коли стежити за течіями нашої Канади порядку соціяльного, політичного чи економічного, звичайній людині стає моторошно. Страйки, студенти бешкетують, міністри резигнують, економія тріщить і так хочеться поставити оте старе питання: "Quo Vadis Canada?" А далі, чи ми українки у вільній країні, маючи повну свободу будемо байдужі до тих всіх течій, напрямків що нуртують в канадському суспільстві, або будемо лише пасивним елементом, який хтось пхне туди, куди йому буде того потрібно? Чи може згідно з нашою типово українською скромністю, або почуттям меншевартости скажемо: „Наша хата скраю, куди нам".

Союз Українок входить до Національної Ради Жінок Канади. Представниці наші до цієї організації свідомі, розумні а до того по жіночому спритні можуть не одне зробити, не лише збільшити число засідаючих. Пригадується мені один Світовий Конґрес жіночих організацій, на якому делеґатка українка дала доповідь про „кубинську жінку". Що ж бувають і курйози на світі.

Та це був Світовий Конґрес а нам треба готовитись на наш Крайовий З'їзд Союзу Українок в Едмонтоні. І тут дорогі пані - членки Союзу нам треба добре подумати кого слати — вибирати як делеґаток на з'їзд. Непотрібно і пригадувати, що лише делеґатки маючи голос, можуть вирішувати всі справи на з'їзді. Від їхнього розуміння справ і проблем залежить успіх з'їзду. Зустріч зі знайомими, товариські гутірки, бенкети і забави на мою скромну думку дуже приємні може і потрібні але таки другорядні речі. Проблеми, які будуть порушені і в котрий бік їх вирішиться, це першорядні справи з'їзду. Тож по всіх відділах Союзу розлогої Канади вибираймо делеґаток зі щирим, українським серцем. Щоб не було ні одного відділу, який не був би репрезентований на З'їзді. Ставмось поважно і з застановою до нарад та до програми З'їзду. Хай цей З'їзд буде фотографією нашої організаційної душі, байдуже чи то в успіхах чи в її проблемах, а не лише шабльоном. Успіхами треба спільно радіти, а на проблеми спільно найти ліки.

Коли з такою настановою приїдемо і переведемо З'їзд, можна сподіватись, що він буде успішним.

А. Ференсів

Торонто, 7-го травня 1969 р.

вати їх до участи в подібних імпрезах. Добре є запрошувати студіючих студентів, професорів славістичних відділів з доповідями, щоб мати найновіші інформації про осяги в тій ділянці, тимбільше, що Союз Українок жертвує гроші на стипендії і бібліотеки.

Анна Мельник,
освітна референтка.

НАЧЕРК ПРОГРАМИ
Головного З'їзду Союзу Українок Канади

Головний З'їзд Союзу Українок Канади відбудеться спільно зо З'їздом Союзу Українців Самостійників в Едмонтоні в днях 21, 22, 23, 24-го серпня 1969 р. в Листер Гол (університетський кемпус).

ЧЕТВЕР, 21-го СЕРПНЯ, ВЕЧІР:

Офіційне відкриття З'їзду. Привіти від проводу Церкви, голів центральних управ, представлення делегатів. Все відбудеться коротко, а опісля розпічнеться змагання Драматичних Гуртків СУМК в авдиторії при Катедрі Св. Івана.

П'ЯТНИЦЯ, 22-го СЕРПНЯ: ЛИСТЕР ГОЛ

9:00 год. рано: Молитва — вшанування пам'яті померлих членок
Вибір президії
Добір Резолюційної та Номінаційної Комісії
Одобрення протоколу з минулого з'їзду
Привіти: Провінційних голів і місцевих відділів
Звіти уряднищь Централі Союзу Українок
Дискусії над звітами
Звіт контрольної комісії
12:00 — 1:00 год. Спільний обід. Промовцем буде представник міста Едмонтону
1:00 — 3:30 — Запити до звітів і дискусії над ними.
3:30 — 5:30 — Справа музейного фонду
5:30—7:00 — Вечеря — Промовцем Голова Національної Ради Жінок Канади пані С. М. Мільне

В міжчасі сесії буде проведене вручення нагород переможцям у Міжпровінціяльній Кампанії журнала „Промінь".

7:00 — 7:30 — Зачитання резолюцій
7:30 — Звіт Номінаційної Комісії

СУБОТА, 23-го і НЕДІЛЯ, 24-го СЕРПНЯ:

Спільні сесії, в яких беруть участь делеґатки Союзу Українок Канади.

Центральна управа Союзу Українок Канади

Валентина Завадська

Слово на Чайному Вечорі на честь Марії Варфоломіївної Лівицької

Заходами Ініціятивного Ювілейного Комітету під управою голови І. Липовецького відмічувано у Торонті, 27 квітня 1969 р. Ювілей — 90-ліття народження пані Марії В. Лівицької, вдови по сл. п. президента Андрія Лівицького. В програму імпрези входила доповідь „Слово" пані В. Завадської, яке тут поміщуємо.

Шановна Громадо, дорогі Гості!

Говоритиму про особу, яку ми сьогодні вшановуємо, а саме — Марію Варфоломіївну Лівицьку, вдову по св. пам'яти Андрієві Лівицькому, президентові Української Народної Республіки в екзилі. Бути вдовою по президентові не є вже особливою заслугою. В світовій історії було їх багато і ще будуть. Але Марія Варфоломіївна мала в собі якісь особливі дані, що побудило нас відсвяткувати урочисто її 90-ті уродини.

Так воно і є і тому позволю собі подати тут вкоротці її життєвий шлях, яким вона невпинно йшла зі своїм чоловіком, маючи перед собою одиноку ціль — Незалежна, Вільна Україна.

Марія Варфоломіївна народилася 9 квітня 1879 року, в м. Бердичеві, на Київщині, в родині свідомих українців Ткаченків. Бажаючи дати дочці належну освіту, батьки повезли її до Києва і примістили в приватному пансіоні, де мешкали дівчата з ріжних околиць, де не було середніх шкіл. Марія Варфоломіївна вступила до Подільської Маріїнської гімназії. Нецікаве і нудне життя в пансіоні оживлювалось лекціями в гімназії.

В пансіоні Марія Ворфоломіївна заприязнилася з полтавчанкою, Женею Лівицькою, сестрою Андрія Миколовича Лівицького, який вчився тоді в Колегії Павла Галагана, школі типу гімназії, для синів української шляхти.

Навчання в Подільській гімназії провадилося за загальним урядовим пляном. Але деякі вчителі давали матеріялові власне насвітлення, особливо в такому предметі, як історія. Особливо це відносилося до історії Запорізької Січі і всім, що з нею пов'язане. Учитель оповідав багато того, чого не було в підручниках і предмет набував живої барви. Марія Варфоломіївна сама визнає, що ці лекції були початком її національного усвідомлення.

В сьомій клясі гімназії молода дівчина вперше зустрілася в домі своєї товаришки,

Марія Варфоломіївна Лівицька

назвемо її Наташею, з гуртком поступової молоді, переважно студентів, настроєних революційно. І тут відркився для неї новий світ. Був це кінець 19 століття, епоха загальних революційних настроїв і світлих ідеалів, які об'єднували молодь всіх національних меншостей Росії.

В 1898 році, будучи вже в 8-ій клясі, Марія Варфоломіївна переїхала з пансіону на приватне мешкання до тієї товаришки Наташи, де збиралася молодь. Тоді ж запізналася вона з Андрієм Лівицьким, братом товаришки Жені, студентом першого курсу Університету. Женя мешкала також вже на приватці і до неї заходив брат з своїми товаришами. Але ці хлопці були відмінні від тих що у Наташи. Всі вони говорили по українському, предметом їх дискусій було українське національне відродження.

Женя і Андрій Миколович завзялися українізувати Марію Варфоломіївну, яка тоді і говорити по українському не вміла. Справа йшла дуже поволі, але по закінченні гімназії, Марія Ворфоломіївна поїхала додому свідомою українкою.

Перебування вдома в примусовій безчинності, без жодних перспектив на будуче, побудило Марію Варфоломіївну повернутись до Києва і шукати праці. Там зустрілася вона знова з Андрієм Миколовичем і його громадою і багато читала української літератури.

Літом 1899 року Женя Лівицька запросила Марію Варфоломіївну до родинного маєтку на Полтавщині і невдовзі Маруся і Андрій побралися. В 1900 році молоді замешкали в Ки-

єві, де Андрій Миколович продовжував університетські студії, працюючи рівночасно, яко голова української Громади.

Тепер Марія Варфоломіївна не відступає від праці з чоловіком поділяючи з ним долю і недолю, а часто і загрозу небезпеки. І так було аж до кінця їх спільного життя. Була свідома своїх родинних обов'язків, але передовсім завжди була готова жертвувати собою для справи України.

На еміграції в Польщі хата президента завжди була центром, де збиралися наші люди і Марія Варфоломіївна створювала теплу, щиру атмосферу, в якій відпочивали душею самітні і втомлені. На Різдво і Великдень, на Свят Вечір і Свячене запрошували традиційно тих, хто не мав родини.

В 1929 році Марія Варфоломіївна стає головою Союзу Українок Еміґранток і очолює цю організацію до часу німецької окупації Польщі. Друга Світова Війна переносить уряд УНР до Німеччини, де не устає інтенсивна політична і організаційна праця, під мудрим проводом президента.

І тут Марія Варфоломіївна не опустила рук. Бачила, як війна зруйнувала все попереднє, та з яким трудом збудоване українське еміґраційне життя і зусилля Андрія Миколовича створити в нових обставинах політичний центр. Навіть в невідрадних умовинах не тратила вона віри в світлу майбутність України і вітала постання Української Національної Ради, яко довершення праці свого чоловіка. Завжди і скрізь була для нього помічницею і моральною підтримкою.

Коли 17 січня 1954 року закінчив своє героїчне життя президент Української Народної Республіки, Андрій Миколович Лівицький, з яким вірна його дружина ділила радість і горе змінної долі, з болем серця залишає вона в Німеччині дорогу могилу і віддає Україні свого улюбленого сина — Миколу Андрійовича Лівицького — теперішнього президента УНР і переїжджає до Зєдинених Стейтів Америки, де замешкала у своєї дочки, відомої поетеси — Наталії Лівицької-Холодної. Але і тепер, маючи за собою 90 років життя, живе інтересами української еміґрації і не оминає жадної події в житті, радіючи кожному здобутку.

Слава цій незламній українській жінці!

ТРЕТЯ КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ СЛОВ'ЯН У КАНАДІ

Міжуніверситетський комітет у справах слов'ян у Канаді проголосив, що 3-тя Крайова Конференція Слов'ян у Канаді відбудеться в Торонті в днях 14 - 17 червня 1969 р.

Це вже третя така конференція канадських слов'ян. Перша відбулася в 1965 році в Бенфі, Алта, друга в 1967 році в Оттаві, а третя відбудеться у Торонті. Обидві попередні конференції були дуже успішні. На них обговорювано культурні, соціяльні і економічні проблеми канадських слов'ян. Праці першої конференції були опубліковані в окремому томі п. н. „Слов'яни в Канаді" (англійською мовою). Цей том появився друком в 1966 році. У редакційній колегії цього тому були: д-р Яр Славутич, д-р В. Кисілевський, д-р И. Кіршбаум і проф. Р. Елвуд. Праці другої конференції мають вийти друком в найближчому часі.

Ідея зорганізувати конференцію канадських слов'ян виникла в Альберті. Головну ролю в цій ініціятиві та в переведенні її в діло відіграли українські професори високих шкіл. Першим президентом конференції був проф. д-р Б. Боцюрків з Албертського університету. Другу конференцію організував проф. д-р К. Біда з Оттавського університету. Конференцію в Торонті організує комітет під керівництвом професора Торонтського університету інж. Василя Янішевського.

Третя Крайова Конференція слов'ян у Канаді відбуватиметься в університеті Йорк. Більше як 30 професорів зголосили свої доповіді на різних сесіях конференції. Крім цього програмова комісія конференції приготовляє різнородну програму товариських імпрез. Під час бенкету виступлять визначні особистості як промовці.

У міжуніверситетському комітеті конференції репрезентовані більше як 15 університетів. Президентом конференції є у цій каденції професор Оттавського університету Дж. Войцеховскі, а секретарем Андрій Григорович бібліотекар університетської бібліотеки в Торонті. Комітет конференції складається з таких осіб: Проф. В. Янішевський, проф. Івона Ґрабовська з університету Йорк, Андрій Ґригорович, Е. Рослицький з університету в Лондоні, Онт. і пані Е. Вангенгайм з Торонтського університету.

Анатолій Демешин

ЩОСЬ МЕНІ ТАК СУМНО НИНІ

Щось мені так сумно нині
І чогось неначе жаль...
Може, багрянцем осіннім
Сад навіяв цю печаль.
Може вітер, що кружляє
Щирим золотом гаїв,
Може птиць тривожні зграї,
Що летять в чужі краї?
Мо', від того,
Що дощами плаче молодість вікна...
Ну, а може, що між нами —
Далина.

ДО ІСТОРІЇ 20-ЛІТТЯ СФУЖО

За час свого 20-літнього існування СФУЖО вперше заговорило про Всесвітній Союз Українок, заговорило про Перший Український Жіночий Конґрес у Станиславові 1934 р. та про тези ВСУ.

Питання чому заговорило? Адже досі майже ніде про це не було згадано і раптом? Бо дехто з живучих діячок жіночого руху спитав: „Чому СФУЖО, а не Всесвітній Союз Українок?" Чому перестав існувати Всесвітній Союз Українок, як всеоб'єднуюче тіло, яке було сформоване по Українській Жіночім Конґресі у Станиславові в 1936 році. І ось у квартальнику СФУЖО „Українка в Світі" в числі 3 - 4 з липня - грудня 1968 року у статті „Статутово-правні основи СФУЖО" читаємо:

„На жаль, Всесвітній Союз Українок перестав існувати 1939 р. з причин московської, а потім гітлерівської окупації України і не відновив своєї діяльности в 1941 р., коли на місце Союзу Українок постала у Львові інша жіноча організація „Жіноча Служба Україні", яку потім включено в Укр. Центр. Комітет як Жіночу Секцію зі специфічними харитативними завданнями і яка проіснувала до приходу большевиків в 1944 році... Тим самим втратив свою статутову базу Всесвітній Союз Українок..."."

Отже довідуємось про „нові сторінки історії жіночого руху". Хто ж очолював цю жіночу організацію, яка в часі окупаційної влади мала пріоритет на існування? Так виходить, що в часі окупації України німцями Союз Українок не міг і не хотів піти на компроміс з окупаційною владою, не зрікся своїх національних ідеалів і тому не мав права дозволу на діяльність.

Не будемо входити в полеміку на тлі історичних даних в Україні в часі окупації. Не будемо ставити поновного питання чому не Всесвітній Союз Українок, але СФУЖО? Частинно насвітлює тут у своїй статті авторка Ірина Пеленська. Більш обширно про це появилась була стаття в журналі „Промінь" ч. 4, 1968 року, на яку СФУЖО досі нічого не відповіло. Що нас, як організацію обходить то це, що СФУЖО за всяку ціну хоче переконати Союз Українок Канади, що він був „членом-основником СФУЖО", тільки тому, що на Конґресі Українських Жіночих Організацій у Філядельфії 1947 р. були членки Союзу Українок Канади.

В тім же числі журнала „Українка в Світі" і в тій самій статті читаємо ось такий уступ:

„Створена 1948 р. з ініціятиви Централі Союзу Українок Америки, головно її голови п-і Олени Лотоцької Світова Федерація Українських Жіночих Організацій на Конґресі Українського Жіноцтва у Філядельфії делеґатками в числі 68 від Організацій: Союз Українок Америки, Українського Золотого Хреста, Організації Українок Канади, Союзу Українок Канади, Ліги Українських Католицьких Жінок, Об'єднання Жінок Німеччини, Об'єднання Жінок Бельгії, Організації Українських Жінок ВБ і Союзу Українок Арґентини — стали тим центром, який незабаром доповнили представниці нових організацій... Поза системою СФУЖО є лише одна організація: Союз Українок Канади, **яка хоч і була членом - основником СФУЖО** (підк., Н. К.), не приступила до співдії на базі федерації з **причин радше формальних, як фактичних..."** (підкр. Н. К.).

Як жаль, що авторка не вказала нам тих „формальних причин", через які Союз Українок Канади „не приступив до співдії".

З вище наведеного виходить, що авторка дуже делікатно хоче сказати світові, який неправий Союз Українок Канади, як він не мав і не має поважних причин бути поза рамками СФУЖО, що причини ці дуже малого значення і т. д.

Що на Конґресі Українських Жіночих Організацій (так він називався) у Філядельфії в 1948 році були членки чи й представниці Союзу Українок Канади вказує, що Союз Українок Канади ніколи не замикався в колі своїх суто організаційних інтересів, що його завжди цікавили загально-національні питання, цікавив його і Конґрес у Філядельфії. А що Конґрес виявився не тим, яким його заповідали організатори, цілком нормально — „не приступив до співдії" і ніяким членом - основником він ніколи не був, аплікації впису в членство ніколи не вносив, тез не ухвалював, резолюцій, не підписував.

На статтю „Статутово-правні основи СФУЖО" Ірини Пеленської можна б багато вказати історичних „фактичних причин", (читай фіктивних) та ми лишаємо їх для тих, які будуть писати історію жіночого руху і будуть мати відвагу з честю вийти і об'єктивно насвітлити все те, що має дійсно тривалі вартости в історії українського жіночого руху.

Н. Когуська.

Наталія Кібець

По країні наших батьків

СОНЯЧНА ОДЕСА

Одеса розташована на північно-західному березі Чорного моря. Море! Голубе, безкрає, ніби мерехтливе мариво. Над головою така ж голубінь. Тільки сонце пливе у небі, мов золотий космічний корабель.

Чорне... Руське...

„Море Русов" — називали візантійці і генуезці, „Кара-Денізом" — турки, „Понтійське" або „Понт евксинський" — древні греки тобто „Гостинне море" і „Сурожським морем" — називали наші предки. Його бурхливими хвилями плавали запорозькі козаки на своїх легких „чайках".

За мітичним „золотим руном" припливали мореходи з берегів Пелопонеса. Судна фінікіян, єгиптян, візантійців, венеціанців, генуезців приставали до кримських берегів. Чорне море здавна служило людям, а його узбережжя було багате ринками. Чорне море і Азовське омивають весь південь України. Україна має чудові морські порти, торговельний і промисловий флот і як ми вже згадували чудові морські курорти — здравниці.

Одним з найбільших портів є ОДЕСА. Заснована вона в 1794 році. Історичні документи свідчать про те, що на місці нинішньої Одеси у 1415 році було слов'янське поселення Качибей, яке XV ст. разом з іншими поселенцями Чорноморського узбережжя підпало під владу турецько-татарських наїзників і втратило своє торговельне значення. В інших історичних джерелах воно згадується під назвою Хаджибей або Гаджибей.

Під час другої російсько-турецької війни (1787—1791 рр.) 14 вересня 1789 року російське військо штурмом взяло фортецю Хаджибей. У здобутті фортеці брали участь українські козаки під командуванням отаманів А. Головатого і З. Чапіги. В кінці XVIII ст. на місці залишків Хаджибейської фортеці почалося будівництво морської гавані, в спорудженні якої велику ролю відіграв полководець Суворов. Так народилася Одеса названа на честь напівлегендарної грецької колонії. Серед будівників міста було багато українських козаків та селян, що прийшли з Поділля, Київщини, Полтавщини та інших українських земель. Вони були в числі перших мешканців нового міста.

На відміну від багатьох міст, Одесу будували за генеральним пляном з рівними вулицями, проспектами, великими майданами, парками і скверами. Будували її кращі творці і архітектори — вітчизняні зодчі. Одеса має багато архітектурних пам'ятників та чудових споруд. Серед них палаци колишніх вельмож — Воронцова, Потоцького, Наришкіних, Гагаріних. Багато наукових, учбових і культурно-освітніх установ, музеїв, театрів і курортів.

Тут жили: Леся Українка, Микола В. Гоголь, Петро І. Чайковський, а також близькі друзі Тараса Г. Шевченка В. М. Репніна і А. І. Лизогуб. На оперній і драмтичній сценах Одеси виступали видатні майстри мистецтва: М. Щепкін, Л. Собінов, А. Нежданова. За диригентським пультом мешканці Одеси бачили П. Чайковського, М. Римського-Корсакова, А. Рубінштейна, О. Глазунова. В 1893 році на одеській сцені виступала українська хорова капеля під керівництвом Миколи В. Лисенка. В кінці XIX ст. в Одесі перебувала трупа драматичного театру, в склад якої входили відомі артисти корифеї українського театру: М. Л. Кропивницький, М. К. Заньковецька, П. К. Саксаганський, М. К. Садовський, драматурги М. П. Старицький та І. К. Карпенко-Карий.

В картинній галерії ви побачите полотна: І. Айвазовського, І. Репіна, М. Пімоненка, С. Васильківського, К. Трутовського і багато інших.

Одним також вартим уваги в Одесі є катакомби. Це довгі підземні ходи під містом. Виникли вони в наслідок безсистемного різання каменя ракушечника-вапняка, з якого збудовано більшість будинків Одеси. Тягнуться вони під містом на багато кілометрів і розходяться в ріжні боки. Деякі з них мають вихід, а більшість закінчується тупиком.

В XIX ст. під час ожвавленої торгівлі, в цих катакомбах контрабанди ховали свої товари. Під час революції їх використовував кримінальний елемент, в другу світову війну були пристановищем для партизанів, а взагалі вони запущені, без всякого догляду на поталу хулиганам.

Одною з найкращих частин міста Одеси є Приморський бульвар. Простягається він уздовж високого і другого схилу морського бе-

рега, утворюючи ніби зелений пояс на межі міста і синього морського простору. Крутий схил терасами спадає до моря. На терасах містяться алеї платанів, акацій, кленів та інших дерев. З Приморського бульвару розкривається величний вигляд на узбережжя Одеської затоки, на урвища степового берега, що ховається в сизому серпанку неоглядного обрію.

З Приморського бульвару до порту ведуть знамениті одеські сходи. Каскадом сходів з білого пісковика і мармуру, широкими площадками піднімаються вони по зеленому схилу. Ці сходи визначний приклад художнього поєднання природної краси місцевості з творінням людських рук.

Чудова, предивна Одеса з моря. Залита сонцем, у білому цвітінні акацій, стоїть вона звивши догори гостроверхі шпилі й вежі дахів. Над голубими хвилями моря літають білі чайки. В морі — рибальські шаланди і човни.

І стоїть вона над морем мов молода у вінку, завжди усміхнена й райдужна та привітно махає зеленим верхів'ям платанів.

Від Лузанівки аж до Чорноморки огинає вона підковою морське узбережжя, заквітчавшися з боку степу русими косами пшениці. А Куяльницький і Хаджибейські лимани — наче дві стрічки в золотих косах.

Одеса це місто на сонячному узбережжі України, де розлогий степ обнімається з широким морем, де запах польових квітів зливається з солоними, свіжим пахощами моря.

Одеса, одно з найбільших міст на півдні України. Вона є центр усього Чорноморя, яке розкинулось від Керчі аж до гирла голубого Дунаю і далі на північ — до тихих і мальовничих сіл Поділля. Одещина лежить у степовій частині України. Вона відома не лише високорозвиненим сільським господарством, багатими врожаями пшениці і винограду, соняшника і кукурудзи, але й важкою індустрією, машинобудуванням, хемічною і легкою промисловістю, а також судобудуванням. До самих околиць міста з півночі, заходу і сходу підступають широкі й пісенні степи. Одесу по праву можна назвати не тільки приморським містом, а містом Чорноморського степу.

Західна частина Одещини прилягає до оспіваного в піснях голубого Дунаю і межує з Молдавією (Басарабія). Від Дунаю до Молдавії розкинулись родючі землі. Від Одеси на північ біжать неосяжні лани. Кругом безкрає море пшениці тече за далекий небокрай. Щедра тут земля, щедре південне сонце під промінням якого дозрівають злаки, наливаються соками виноградні лози, гнуться під вагою фруктів сади.

За річкою Кодимою кінчається Чорноморський степ, проходить незрима межа, яка відділяє Одещину від Поділля. Звивистою голубою стрічкою тече із заходу на південь до Чорного моря Дністер. В міжріччі Дністра та Буга розкинувся мальовничий пісенний край, що здавна називається в народі Поділлям.

Наталія Кібець

Міннеаполіс, Мінн.

ЛИСТ ПОДЯКИ СОЮЗОВІ УКРАЇНОК КАНАДИ

В числі 5 нашого журнала було поміщене обширне звідомлення з Суспільної Опіки Союзу Українок Аргентіни, авторки інж. Катерини Мурашко.

У відповідь на звернення управи Суспільної Опіки в Аргентіні, централя Союзу Українок Канади вислала з добродійного фонду Союзу пожертву й у відповідь одержала листа подяки, якого зміст поміщуємо:

До Головної Управи
Союзу Українок Канади
Торонто 4.

Високоповажані і дорогі Пані!

В імені Управи Союзу Українок Аргентіни складаємо Вам якнайсердечнішу подяку за грошеву допомогу в сумі 92.55 долярів на Суспільну Опіку при Союзу Українок Аргентіни.

Ваша грошева допомога та признання в нашій праці дають нам запоруку, що ми зможимо ще більше розвивати це Святе Діло „Поміч ближньому — Жертва Богу!"

Віримо й надіємось на Бога, що Він допоможе нам продовжувати розпочате нами діл — виконуючи християнську любов до ближнього та сповняючи національний обов'язок!

Дякуємо Головній Управі і всім дорогим паням зі Союзу Українок Канади за святочні побажання.

Зі щирим привітом
інж. К. Мурашко,
Містоголова Союзу Українок Аргентіни.

ПОБАЖАННЯ

Бажаємо, від щирого серця, дорогій нашій приятельці, хворій добр. О. Криштанович у Гамільтоні, швидкого повороту до здоров'я, а вітаючи, складаємо $5.00 на журнал „Промінь" у його 10-ліття.

Приятелі Андрій і Галя Українець
Гамільтон, Онт.

Стефанія Пауш

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ НОШІ

Впродовж десятиліть Провінційна управа Союзу Українок Канади кожної весни улаштовує Мистецьку Виставу з чайним прийняттям. Ці вистави бувають різні: показ модерної ноші, прикрашена українською вишивкою; применення українського мистецтва до кімнатної обстановки; вистава музейних експонатів і продаж українського печива, писанок і вишивок і тим подібне.

Наколи одна вистава закінчиться, членки беруться пляндувати наступну. Так воно було й в минулому році. Членки прийняли пропозицію пані Анастасії Сенів, референтки Музею і Мистецтва: „Чому б то не виставити в нас показ історичної української ноші, що її виготовив Союз Українок Америки!" Про цю виставу знали всі — одні бачили її на Конгресі Українців в Нью Йорку, в 1967 році, інші в часі Експо, в Монтреалі, а ще інші бачили їх у Давфині, в часі українського фестивалю.

Союз Українок Америки прийняв запрошення приїхати з строями до Едмонтону. Після Різдва приступлено до розголошення та продажі тикетів в Едмонтоні та околицях. Над усім наглядала голова, пані Марія Сулима. Вона їздила з членками по відділах, бувала на всяких сходинах, розголошуючи про виставу, а їй помагали Марія Лазарук і пані Фіона Пелех.

Кожна членка управи прийняла на себе певний обов'язок: пані Емма Верхомин, касирка, доглядала фінансові справи; Леся Івасюк і Єлисавета Прокіпчук зайнялися справою угощування гостей після вистави, а доглянути 600 людей на один вечір є нелегке діло! Інші членки: пані: С. Сліпчук, М. Будник, С. Василишин, Н. Базюк ,А. Мисак, Н. Фарина, А. Шемелюк, К. Луців, працювали а їхні спільні зусилля створили несподіваний успіх. Пані Марія Гавриш цікавилася виставою й доложила чимало труду, щоб забезпечити фінансову частину.

Марія Сулима-голова Пров. Екзекутиви Союзу в Альберті

В п'ятницю, 28-го березня, відбулася проба. Пані Марія Савчак, голова відділу Союзу Українок Америки в Нью Йорку і пані Євгенія Енсен, голова освітньо-культурного комітету, призначили відповідні строї для охочих модельок, помагали їм одягатися, давали інструкції як треба виступати перед глядачами.

Нарешті настав довгоожиданий вечір! Ще далеко до години відкриття, а простора авдиторія при Катедрі Св. Івана вже вщерть наповнена глядачами, які з великим за-

Зліва на право: Віння Чумер — молода із Сарматії; Лариса Хом'як і Орися Сулима — дівчата в Україні 6-го ст.; Елеонора Дженис — українка 7-го ст.; Софія Василишин — боярина 12-го ст.; Петруся Сенів — дівчинка княжого двору. 12-го ст.; Вікторія Шевчук — бояриня 12-го ст. доби Ярослава Осмомисла; Маріянна Базюк — молода дівчина шляхетного роду; Катруся Лазарук — галицько-волинська княиня, жінка фнязя Романа Мстиславича: Біля мікрофона Слава Мельник пояснює в анслійській мові значення одяги.

Зліва направо Павліна Ісаєнко — жінка козацького старшини 17-го ст.; Мальвіна Говда — жінка гетьмана; Марія Бартко — 18-го ст. з Галичини; Ольга Мулька — міщанка 18-го ст.; Петруся Цимбалюк — молода шляхтянка; Маргарета Тарновець — міщанка 18-го ст. з Галичини; Віра Понич — міщанка з Києва.

цікавленням очікували появи модельок. Молоді СУМК-івці заводили гостей на місця, під наглядом пані А. Долинюк. Гостей милували звуки чарівної української музики й співу.

Гості прибули з різних околиць Альберти: з місцевостей Вегревіл і Смоки Лейк. З Саскатуну приїхало около 30 осіб, а в тому числі були пані: Савеля Стечишин, Розина Драґан, довголітня голова комітету домініяльного музею, Марія Ткачук, яка передала привіт від Саскачевану, Ольга Гавриш, голова провінційної управи, пані И. Михайленко, добр. Леся Удод, п-во Друлі, з Норт Бетлфорд, та багато інших. Були гості аж з Роблінґу, Ман. Між приявними було велике число й наших співгорожан.

При вході вітали гостей (через два вечорі) пані: Марія Сулима, П. Слівчук, голови місцевих відділів: Наталка Фарина, добр. Марія Василів, Надія Гиманик, Джойс Брода.

Пані Мироіся Дікур офіційно відкрила виставу. Вона з глибоким чуттям змалювала правдивий образ давньої слави й величі України; пояснила, що українське жіноцтво значно збагатило культуру Канади укладом високоякісного мистецтва. Подібні вистави, заявила вона, є одним з многих чинників, що допомагають нам зберігати й засвоювати в молодших поколіннях, красу й автентичність традиційних цінностей нашого народу.

Після неї короткий привіт передала пані Марія Савчак, такими словами:

„Саме тепер, коли ви зібрались тут, щоб побачити Показ Історичної Ноші Українки, напевно десятки тисяч людей у світі також беруть участь у показах ноші, оплескують модельок, подивляють кравецьку винахідливість... Але наш показ цілковито відрізняється від отих світових показів. В нашому ви побачите наявну — живу, тисячолітню історію українського народу. Бо в ноші віддзеркалюється не тільки підсоння, але також і характер народу, його праця, його історичні шляхи а над усе його культура. В українській ноші, дивно багатій і різноманітній, легко помітити ось такі спільні риси: практичність, замилування до краси, приналежність до єдиного, соборного народу, високий естетичний народній смак. В цій українській ноші, в її історичних зразках, зберігається немов тисячолітній дух України, її щирість, радість життям, і водночас її постійна боротьба з ворогами.

Сьогодні ми побачимо живу, неповторну красу ноші української княжни, горіду і величну ношу наших гетьманівен за часів Хмельницького чи Мазепи, побачимо й проєсту, невибагливу, практичну, але яку ж мистецьку ношу звичайної хліборобки впродовж багатьох сторіч.

Ми радіємо, що тут на залі бачимо нашу дорогу молодь. Ми хочемо, щоб якнайбільше української молоді побачило цю ношу, а в ній красу України, якої вони не знають. Насправді, України не можна не любити і не даремно німецький мандрівник Гердер — майже двісті років тому, мандруючи по Україні, писав, що Україна стане новою Гелладою в розумінні краси природи і величі культури.

В різних сторонах України і в різних часах була й різна ноша, але вона повсякчасно відбиває душу і історію єдиного народу та культури, що він її впродовж віків створив. Цих 17 одягів, що їх сьогодні побачите, це вислід кількалітньої наполегливої праці членок — ентузіясток і знавців 64-го Відділу СУА в Нью Йорку.

Я, як голова цього відділу, в імені управи і членок, щирю дякую Провінц. Управі Союзу Українок Канади, а в першій мірі голові пані Марії Сулимі, за честь, що запросили нас до вашого гостинного міста з цим показом і передаю вам наш щирий привіт та найкращі побажання, щоб ви далі працювали так успішно як досі, для добра усієї української спільноти."

В часі, коли членки Союзу Українок Америки виготовляли проєкт історичної ноші до виставки на Світовому Конґресі, поет Леонід Полтава написав поему „Думки про Українку", що зображує кожну добу і вік, представлений в даному строю, починаючи показом ноші молодої з давної Сарматії, а кінчаючи на суконці київлянки 18-го століття. Ця поема дає для виставки те закрутлення й мистецьку цілість, що дає інструментальний акомпаньямент до співу мистця-артиста!

Виходить перша моделька й поважно проходить до кінця підвищення, а звідти вертається назад за куліси. Глядачі нагороджують її рясними оплесками. До кожного строю особливу частину поеми читає Стефанія Пауш. Сотки очей звернені на кожну постать. В уяві ввижаються наші пра-матері, мов дійсні й живі, — ті, що творили тогочасне життя в Україні. Ось, дві дівчинки-підлітки, в суконках з гарного домороблного полотна, в легеньких туфлях; а он пишна міщанка; а тут сама княгиня Ольга, в коштовних шатах, проходить мов у княжому замку; далі бояриня; мала дівчинка з княжого двору; галицько-волинська княжна; жінка козацького старшини, гетьманша, всі, всі вони тут, всі нам рідні й знайомі, що прийшли до нас у гості й кланяються нам з-поза межі непроглядних віків!

Коли перша половина модельок пройшла, до мікрофона приступила пані Словка Мельник із поясненнями в англійській мові до кожного строю. Кожна жінка й дівчина виходила вдруге, проходила ту саму дорогу, що раніше, й гості мали нагоду спостерігати те, чого можливо вперше пропустили. Після короткої перерви, виходили наступних сім модельок за попереднім порядком.

Що вистава увінчалася матеріяльним успіхом, це правда, однак найбільше нас тішить те, що дбайливі батьки привели й своїх дітей з собою, побачити давню славу України, та й те, що між глядачами помітним було переважаюче число молодих людей. На всіх цей показ залишив глибоке й незабутнє враження. Одна молоденька вчителька, з виразом неописаної гордости, заявила:

— Яка я рада, що прийшла побачити цю виставу! Ми, в Канаді, призвичаєні бачити тільки одяг наших селян, а найвище, одяг козаків. Сьогодні я вперше бачу, що княжа й гетьманська доба в Україні може рівнятися подібній добі в котрійбудь цивілізованій країні світу. Я почуваюся дуже гордою!

А одна з модельок, зворушена до глибини душі, висловила свої почування такими словами:

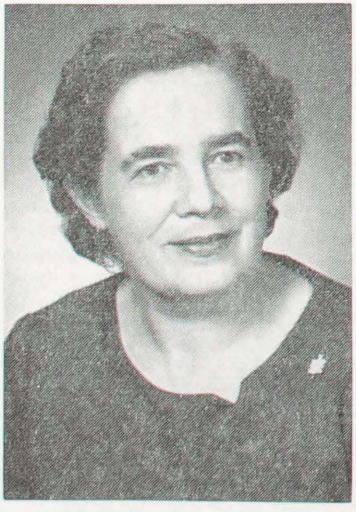

Стефанія Паюш — рецитатор

Дж. Сенів — референтка мистецтва

— Я ніколи не забуду, що я брала участь у цій виставі! Виходячи перед усіх цих людей, мені здавалося наче це я находжуся в Україні і ступаю слідами моєї пра-бабки!

Едмонтон, околиці і місто Саскатун напевно також не забудуть цієї вистави. Наша сердечна подяка провінційній управі за те, що дала нам нагоду заглянути за куліси століть і побачити славу й велич України в минулому.

СЕМІНАР УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Семінар для тих що зацікавлені методикою навчання української мови, вживаючи найновіші звуково-зорові способи, відбудеться в Інституті Св. Івана в Едмонтоні (11024—82 Авеню) в днях 23-го до 27-го червня, 1969. Учителів проситься заздалегідь поробити старання, щоб звільнитися від своїх урядових обов'язків на означений тиждень.

Щоб учителі української мови в державних школах могли користуватися методикою „Чилтон", вони мусять себе належно підготовити участю в семінарі, який відбуреться 23—28 червня, або через участь у подібному курсі на університеті цього літа.

Вплата за курс буде $35.00, що може бути значно знижено, як буде велике число учасників семінара. Реєстраційні форми можете набути від свого директора шкіл або в секретарки Товариства Української Мови: Mrs. Fiona Pelech, 1126—101 Street, Edmonton 18, Alberta. Telephone 477-5952.

Марія Макарушка-Хоптяк

СТОРІНКИ ДО ІСТОРІЇ ЖІНОЧОГО РУХУ

(З моїх спогадів про Рогатин)

До Рогатина я приїхала вперше в листопаді 1917 року разом з моїми родичами і двомісячним синком. Чоловік мій, Володимир Макарушка, під час війни був при військовій цензурі у Ряшеві.

В тих часах в Рогатині, як і по інших містах Галичини, була жіноча організація „Жіноча Громада", якої головою була енергійна, по фаху вчителька Борисова. Праця в Жіночій Громаді мала виключно місцевий характер, бо про заснування кружків по селах тоді ще ніхто не думав. Андріївський Вечір, св. Миколая для дітей і старших уряджувала Жіноча Громада і то в дуже скромній формі з браку відповідної залі. Це був воєнний час і в Рогатині стояла якась військова німецька частина, яка зайняла всі громадські будинки на шпиталі, магазини й кватири для вояків. Гарний триповерховий будинок Рідної Школи, де перед тим відбувались концерти й забави, теж були зайняті німцями.

З початком 1918 року відбулись річні загальні збори Жіночої Громади, на яких на голову перевибрано п. Борисову, а я увійшла до управи як заступниця голови. Я тоді була ще дуже молода і займати позицію заступниці голови вважала для себе неабиякою честю, бо в організації було тоді більше заслужених пань.

Прийшла пам'ятна осінь 1918 року, революція в Австрії, Німеччині — наступали великі зміни в країнах середньої Европи. Німці виїхали з Рогатина нагло і несподівано, залишивши в занятих будинках досить велике майно, як ліжка з сінниками, теплі коци, постелеву і чоловічу білизну, а навіть трохи харчів і вуголю. Це все незабаром стало нам у великій пригоді.

По розпаді Австрії всіх полонених було звільнено, а ці старались всіма можливими засобами дістатись якнайскорше додому. Був холодний дощовий жовтень, як через Рогатин почали переходити маси полонених, прямуючи на схід в напрямі колишньої російської границі, а між ними багато українців. Голодні, знеможені, бо відбували дорогу майже пішки, а ночували у придорожніх ровах, просились до хатів на нічліг і бодай дещо попоїсти.

Ми жінки, як побачили таке горе, то скликали сходини і рішили, що Жіноча Громада візьме під свою управу три будинки — один Рідної Школи і других два Читальні Просвіти. Вони всі три положені при головних гостинцях, якими напливають поворотці. І зарз таки наступного дня ми розмістили при трьох входових до мітса шляхах гімназистів, які спрямовували поворотців до будинків. Там в кітлах побудованих німцями вже варилась добра густа ушка і ждав готовий від пекарів хліб. Нагостей не треба було довго ждати — за годинудві кімнати були переповнені, а дижурні пані і панночки роздавали їм в їдунках гарячий суп, навіть з малими порціями м'яса і хліба.

Щоб роздобути більше провіянту для харчів, ми зорганізували кілька підвід з передмість і охочі пані з відповідними посвідками від Жіночої Громади, які їхали до сусідніх сіл, де селяни давали щедро: муку, крупи, картоплю та іншу ярину. В місті від одної української м'ясарні і двох-трьох жидівських ми діставали м'ясо, кости на суп. Хліб діставали безплатно від пекарень. Харчі ми розділювали на три доми, а в кожнім домі допомогою керувала досвідчена членка, яка зранку вимірювала куховарці провіянти. Дижурні дівчата приходили тричі денно роздавати страву.

Я мешкала тоді близько Читальні Просвіти і мене призначили завідуючою в цім будинку. У вересні 1918 року я пережила важке горе, бо помер мені на червінку мій маленький синокодинак. Щоб бодай трохи забути своє важке горе, я цілою душею віддалась цій праці.

Поворотці, по теплій поживі йшли відпочивати на ліжка, але з них мало хто мав силу другого дня рушати в дальшу дорогу. Майже кожний з них прийшов уже перестуджений. І так за кілька днів наша харчівня перемінилась у шпиталь. Тоді в місті було лише двох лікарів — один українець д-р Галяревич і другий був жид. Д-р Галяревич приходив, оглядав хворих, але ліків тоді не було, то й не міг багато помогти.

Для обслуги хворих ми зорганізували всіх панночок, які чергувалися дижурами. Маючи півторарічну практику медичної сестри з Ряшева, де я працювала у військовім шпиталі 86-го полку (вояки майже всі українці), я подавала поміч на своїм відділі скільки могла — і практикою і порадами, але цього було замало. На наше прохання д-р Галяревич перевів з панночками двотижневий курс першої допомоги і пра-

ця пішла краще. Та на великий наш жаль, з цих хворих, майже половина померла й лежать поховані на двох цвинтарях у Рогатині. Згідно зі ствердженням лікарів це була т. з. „гішпанка", жертвою якої впала одна сестра-доглядачка. Це була Іванна Паліховська з мойого відділу, 18-літня одиначка у своїх батьків.

Серед розгару праці застав нас Перший Листопад. Незабутні, радісні, хвилюючі переживання! Українці перебрали у свої руки всю владу. На всіх урядових будинках повівали синьо-жовті прапори, а міліція (майже самі студенти) удержували взірцевий порядок.

Та ці осяяні волею дні захмарювались болючою вісткою — українські війська примушені були залишати Львів і що поза Львовом йдуть завзяті бої. На вислід їх не прийшлось довго ждати. Перші поїзди з пораненими усвідомили нас про важке положення наших героїчних вояків та можливість ще важчих переживань.

Усіх ранених ми примістили в просторих залях „Рідної Школи", а хворими опікувався досвідчений військовий лікар. Йому помагали наші вже трохи вишколені панночки.

Надходили Різдвяні свята 1919 року. Наші членки на своїх сходинах рішили приготовити для ранених Святу Вечерю, щоб бодай у малій мірі дати їм ілюзію рідного дому. Розділили ми поміж себе працю та взялись енергійно до підготовки свята.

В тім часі мій перший чоловік, діставшись щасливо з поміж фронтів додому, був вибраний повітовим комісарем. Перед ним був проф. Борис, чоловік нашої голови. На заклик комісара польські дідичі з повіту доставили потрібних провіянтів, а головно багато риби зі своїх ставів.

Закипіла праця! На подвірю будинку „Р. Ш." була збудована простора кухня з печами, кітлами й довгими столами, де ми вигідно могли взятись до приготування Святої Вечері. До помочі нам прийшли також жінки та дівчата з передмість. Одні взялись до печення колачів, маківників, медяників, інші робили голубці, що інші чистили і приготовляли рибу на студинець, який наливали в накривки від їдунок і тарілки принесені жінками з дому. Борщ, кутя, вареники й узвар. Приготовили всього приблизно на 200 осіб, бо священик і громадянство також мали прибути та взяти участь у спільній Святій Вечері.

Наша молодь, під проводом дижурних пань в одній з більших заль приготовили ялинку і прибрали столи. В кімнатах, де лежали хворі також поставили маленькі убрані ялинки.

Надійшла очікувана свят-вечірня година. Тяжко раненим два священики (сл. п. о. о. Кудрик і його молодший брат) розносили просфору і слова потіхи. Вслід за ними дижурні панночки з помічницями святочні страви. Легше ранені разом з гостями засіли до столів. По зворушливій промові о. пароха і роздачі просфори, при співі колядок забулось на хвилину, що недалеко від нас, бо всього 50—60 кільометрів йдуть завзяті бої в обороні волі рідної землі.

В напруженім очікуванні, що прийде поміч зо східної України і поможе прогнати ворога за Сян, сходили важкі дні. Праця в жіночім товаристві припинилась, лише поодинокі членки відвідували ранених, яких було чим раз менше, і приносили їм книжки і папіроси.

Так минув час аж до пам'ятного Великодня. Ворог, скориставши з того, що наше військо, через святкування зменшило чуйність, пішов у наступ і знову розгорілись на кількох фронтах завзяті бої. Вночі, з Великодної неділі на понеділок привезли до Рогатина знов великі транспорти ранених. В нас бракує білизни на зміну і бандажів. У Великодній понеділок ще зранку розділились членки Жіночої Громади на райони і ходили хата в хату по українських домах збирати чоловічу білизну та простирала на бандажі. Та в скорім часі ранених забрали з нашого міста дальше на схід, бо наближався фронт. Важкі перживання й непевність — що принесуть найближчі дні а то й години, мучили кожного свідомого українця.

Сподіваючись потомка, я виїхала в далеку закутину рогатинського повіту до знайомої родини священика, де пережила прихід поляків і народження другого сина, якого батько вже не бачив...

Мій чоловік, по чортківській офензиві подався з Галицькою армією за Збруч. Весною 1920 року я одержала певну вістку, що большевики розстріляли його в Одесі, над самим морем, разом з 80-ма старшинами.

До Рогатина повернулась я аж 1928 року, вже вдруге заміжня з двомісячною донечкою і сином від першого чоловіка. В Рогатині застала я вже жіночу організацію — Союз Українок, до якої незабаром увійшла як заст. голови й організаційна референтка.

Праця в Союзі Українок була більш інтенсивна й цікава, про що писатиму в дальших спогадах.

САСКАТУНСЬКИЙ ВІДДІЛ ВІДСВЯТКУВАВ ЮВІЛЕЙ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ"

Редакторка журналу „Промінь" промовляє під час ювілейного прийняття. Зліва направо сидять пані: С. Стечишин, Й. Михайленко, добр. Л. Удод, (промовляє) Н. Когуська, М. Гарбус, та Е. Табашнюк.

Відділ ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні улаштував на 16-го березня ц. р. чайне прийняття, щоб відзначити десять років існування журнала „Промінь". Чайок, на який прибуло поважне число членкинь та гостей відбувся у церковній авдиторії. З цієї нагоди заля була відповідно прибрана і заставлена маленькими столиками, що були прикрашені вишиваними скатерками і настільними надписами, які відзначали назву: „Промінь". Спереду, на головнім столі пишався величавий торт, у формі книжки, з десятьма свічками на ньому.

Прийняття розпочала пані М. Гарбус, яка в імени всіх членкинь привітала нашу дорогу гостю і доповідачку, редакторку пані Н. Когуську. Присутні тоді проспівали в честь нашої гості „Многоліття" а наша голова, пані Є. Табашнюк причепила пані Когуській квіти (корсаж). Після цього офіційного відкриття пані Гарбус попросила пані С. Стечишин до слова. З нагоди святкування десятиліття „Променя", пані Стечишин прочитала дуже цікаву і змістовну доповідь на тему „Значіння української жіночої преси". Численна виставка книжок, журналів і часописів прекрасно доповнювала її слово.

Опісля пані Й. Михайленко представила зібраним головну доповідачку цього прийняття, пані Когуську, зазначуючи при цьому заслуги редакторки журнала. У своїй промові пані Когуська окреслила ціль журналу, розглянула значення журналіста і його праці, і також поділилася

Голова місцевого відділу, пані Е. Табашнюк, причіпляє квіти редакторці журналу „Промінь".

спогадами про початкові роки журналу. На закінчення офіційної частини програми добродійка Л. Удод щиро подякувала нашій гості за її участь.

Після цього відбувся товариський чай, якого улаштуванням зайнялась пані Г. Максимюк.

Під час чайку членство і присутні щедро відгукнулися на заклик пані О. Гавриш (голови провінціяльної екзекутиви), щоб допомогти у дальшій праці „Променя". Учасники зложили $244.50 на пресовий фонд журнала.

На закінчення пані Є. Табашнюк подякувала пані Н. Когуській — за те, що вона потрудилась і приїхала до нас, щоб спільно відсвяткувати ювілей. Також побажала їй багато успіхів в праці та щасливої подорожі назад додому. Заразом пані Табашнюк проголосила, що у розіграші пані М. Пігач виграла нагороду — річну передплату „Променя".

З нагоди ювілею пані М. Дорош, пані Л. Букурак та пані А. Гарасимчук були вибрані до комітету, для помочі референтки пані М. Гарбус, який проводить кампанію за пресовим фондом та новими передплатниками журнала до кінця травня.

Леся Фотій,
пресова референтка.

Церемонія вкроєння ювілейного торта — виконують редакторка Н. Когуська і голова відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні Е. Табашнюк. Зліва направо — М. Гарбус, Л. Удод, С. Стечишин, Е. Табашнюк, Н. Когуська, О. Гавриш, та Й. Михайленко.

ПАМ'ЯТІ НАЙДОРОЖЧИХ

У четверту річницю смерти нашої дорогої мами, дружини і баби, бл. п. Євдокії Буряник, яка відійшла від нас у вічність 16-го квітня, 1965 року, складаємо нев'янучий вінок в її св. пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Марія Березюк, Айтуна.

— — —

У десяті роковини смерти дорогого мужа, батька і дідуня, бл. п. Йосипа Ременди, який відійшов від нас 4 травня 1959 року, складаємо на нев'янучий вінок в його св. пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Ременда
діти й онуки — Вінніпеґ

— — —

12 березня 1969 р. відійшла у вічність Марія Середюк, дочка членкині нашого відділу Гелени Середюк. Наш відділ Софії Русової складає родині глибоке співчуття та замість квітів на свіжу могилу жертвує 15 дол. на журнал „Промінь".

За відділ: голова **П. Кумпан**

— — —

Бл. п. Анастасія Стрільчук відійшла у вічність 7-го березня 1969 року на 79 році свого життя. Шануючи пам'ять Покійної, членки відділу ім. Кн. Ольги в Торонті зложили на живий, ніколи нев'янучий вінок на її свіжу могилу, на прес. фонд журнала „Промінь" $22.00. Хай канадійська земля буде їй легкою. Родині Покійної висловлюємо наше щире співчуття.

Анна Бойко, Торонто

— — —

Нев'янучі вінки на свіжу могилу бл. п. Марії Польової (Овкборн, Ман.), яка відійшла у вічність 14 березня 1969 року, зложили під час і по похороні на такі цілі:
На журнал „Промінь" $10.00.
На фундацію ім. Наталії Кобринської $25.00.

Бл. п. Марія Польова заслужена і провідна членка піонерка відділу Союзу ім. Лесі Українки в Овкборн. Хай канадійська земля буде їй легкою.

Михайліна Чвалюк, Мензі

— — —

В третю річницю смерти мого дорогого мужа, бл. п. Миколи Бойковича, який упокоївся 17 квітня, 1966 року, складаю в Його пам'ять, як нев'янучий вінок на пресовий фонд журнала „Промінь" $5.00.

Франя Бойкович, Ванкувер

— — —

На нев'янучий вінок на свіжу могилу членки, бл. п. Анастасії Карасевич, яка упокоїлась 2-го травня 1969 року в Овкборн, Ман., відділ ім. Лесі Українки складає на фонд журнала „Промінь" $5.00.

Ґеня Матієшин, секр.

— — —

У 17-ту річницю смерти мого дорогого, ніколи незабутого мужа, бл. п. Василя Саламандика, складаю на нев'янучий вінок в його пам'ять на журнал „Промінь" у роковини 10-ліття $15.00. Параня Саламандик, Едмонтон

— — —

На нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогої вуйни, бл. п. Марії Яремій, яка упокоїлась 15 квітня 1969 року в Брентфорді, Онт., складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Марія Керніцька, Вінніпеґ

Висловлюю щиру подяку членкам відділу ім. Л. Українки у Ванкувері, які відвідували мене у шпиталі під час моєї недуги; дякую за квіти і картки побажань. Зокрема дякую членкам управи пров. екзекутиви Союзу на Б. К. та всім іншим за відвідування. Разом з тим складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Марія Швайківська, Ванкувер

PROMIN

Vol. X, 6 ENGLISH SECTION June, 1969

HANNA BARVINOK

A writer of Shevchenko's era, her real name was Alexandra Bilozorska Kulish. She was born, in 1828, into a wealthy noble family. Her father held the positions of District Commissar and Marshal of the noble army. Her mother was of Kozak descent.

As a young child, Alexandra lost her father, but her mother attended to the education of her children. Alexandra attended the Girls' Schools in Kropyvno and Konotop. In 1864 she married Panteleymon Kulish. The groom's attendant at the wedding was Taras Shevchenko; his recollections of her were most flattering. Shortly after the wedding, Panteleymon Kulish was arrested for his activities with the Cyril Methodius Brotherhood.

It was at this point in her life than Hanna Barvinok became aware of the national plight of her people, and of the fact that her husband's fate was inextricably interwoven with it. To her everlasting credit, she cast her lot with his and became his practical adviser and faithful companion. She herself began writing short stories whose thematic content reflected contemporary national problems and ideals, i.e. Rusalka "Youth's Battle."

In 1901 her literary colleagues honored her at a reception at which such eminent authors like

Boris Hrinchenko paid her tribute. Hanna Barvinok died in 1911 at the family estate on which she had been born: Montronivka, near Borzni.

AN EXCERPT FROM A SPEECH. DELIVERED BY MR. BEN HANUSCHAK, MEMBER FOR BURROWS, IN THE MANITOBA LEGISLATIVE ASSEMBLY

One matter of great concern to me, being the type of a community our province is, being a province made up of a variety of ethnic cultures, our forefathers having come here from many lands of this globe, I would just like to comment on the same matter that the Honourable Member for Emerson did a couple of days ago with respect to the teaching of Ukrainian in the Manitoba schools. I don't know, Mr. Chairman, whether you had opportunity to study the statistics appearing at the back of the Department of Education report, but the Minister's report indicates that for the last school term — I believe it's for the last school term, but the most recent figures quoted in the report anyway, probably for 1967 — show that there were 5,565 Grade 12 students writing the final Grade 12 French examination. There were 67 students studying the Ukrainian language, writing the final examination set in that subject. Now, Mr. Chairman, I'd be the first to admit that some responsibility does fall on the student, on the parents, to encourage the student to interest him in the learning of this language, but I would suggest to you that this is to a large measure due to the manner in which the teaching of the Ukrainian language in the Manitoba schools was implemented. You will recall that it came in a series of stages. Its first introduction to the public school curriculum was o non-credit subject. In other words, the students had to find time within the regular school program to take

Ukrainian if they wished it, and this, I'm sure that you would know Mr. Chairman, is very difficult, in fact practically impossible, to enable a student to take a full program and that takes up the bulk of the teaching day, and then in addition to that study Ukrainian.

Now, Mr. Chairman, this is a language of a large percentage of the people of Manitoba, and if I may, Mr. Chairman, I would just wish to express the thinking of those people and I have prepared a statement because I want no mistake made about it, about what I'm saying, so that for the sake of the record, in the event that any error should appear at any stage, I would like to be in a position to correct it.

Mr. Chairman, for your benefit and for the benefit of others, I regret that in our Province of Manitoba in which Canadians of Ukrainian origin are on par in numbers with other larger ethnic groups, there is such a small number of students of a language of a country so rich in history and culture. The blame in part falls on our government. The government must demonstrate, not only in lip service but in deed, that the teaching of and opportunity to study the Ukrainian language is on par with the French and German languages.

We recognize the fact that we are only one of many ethnic groups. Therefore, if our government truly admits to the fact that our province is an ethnic mosaic, it should then give leadership to the institution of teaching all languages for which there is a demand. Thus we could participate in the building of a Canadian culture which would be enriched with all that is good which the builders of our province brought with them.

INTRODUCTION TO UKRAINIAN POET

LESYA UKRAINKA, by Constantine Bida and Vera Rich, pp. 259, University of Toronto Press, $7.50.

The Saskatoon Star Phoenix published in its issue of October 2, 1968 under "Current Books" a review by Greg Michalenko on the book LESYA UKRAINKA, by C. Bida and Vera Rich, printed by University of Toronto Press, 1968. This review is being reprinted below. However, in order to acquaint our readers with the reviewer, a biographical sketch of Greg Michalenko follows (Editor's Note).

This book provides English readers with an introduction to the works of a major Ukrainian poet who wrote from the 1890's until her early death in 1913.

A member of a prominent intellectual family in Ukraine, Lesya Ukrainka had the advantage of a culturally rich environment that readily led her into literary circles of Kiev during a period of quickening cultural awakening in the Ukraine. However, her continuous fight against tuberculosis, which struck her as a child, forced her to spend much of her life in spas as far away as Egypt and the Caucasus.

Although initially a lyricist, her greatest literary achievements were poetic dramas of a historical, mythological, or allegorical nature which were usually based on foreign themes. Despite the exotic nature of these dramas, they are infused with her passionate interest in the development of Ukrainian nationalism at a time when the Tsarist state banned almost all writing in the Ukrainian language.

This book does provide an introduction of sorts to the life and works of this important poet, but not an entirely adequate one. The "Life," by Bida, which constitutes the first part of the book, is too brief, and cluttered with too many hurried references to rather insignificant short works or essays which make it read more like a catalogue rather than a biography. Bida's two sections on "Poetry" and "Drama" are, on the other hand, more successful.

Vera Rich's translations of the selected works are both accurate and accomplished in a rich, flowing style. However, the inclusion of a few of her long dramatic poems in their entirety not only has prevented the inclusion of a reasonable selection of her poetic works, but quite out of keeping with the introductory nature of a survey volume.

This book was commissioned by the Women's Council of the Ukrainian Canadian Committee. Hopefully, this group will continue their work and provide for the publication of more translations of Ukrainian literature in the future.

Greg Michalenko

* * *

Gregory Orest Michalenko is 24 years of age and was born in Saskatoon where he is presently studying towards a doctoral degree in biology at the University of Saskatchewan. Greg was awarded a government entrance scholarship to the University and obtained his B.A. (honours in biology) and the Reeder prize in 1966. He spent the two years in post graduate studies

financed by research grants and in 1968 was awarded a National Research Council Scholarship, which was renewed for the current year.

In 1968 he won a world exchange scholarship to study in the Soviet Union. To his great disappointment Moscow decided not to go ahead with the exchange.

Greg has been an avid reader from childhood and his interests range from history, literature, poetry, religion, philosophy to the natural sciences.

His hobby interests are nature study, politics, languages and music. He enjoys writing and frequently contributes to the student newspaper. In his time at the University he has taken part in debating, the Student Christian Movement and the student parliament. Currently he is a graduate student member of the Students Representative Council and the producer of a weekly program of classical music on the University radio.

An active member of the NDP, he was president of the Young NDP of Saskatoon for two years.

His love of nature plays a large part in Greg's life. He is a long time member of the Natural History Society and has served as director for two years.

In 1966 he travelled to Iceland with a nature study group from the U.S.A. and to Europe with a group of student friends. While abroad he found time to remember his much beloved grandmother, Mrs. Katerina Magera, a well known pioneer of the Edmonton area, by many cards and letters written in Ukrainian.

In his younger days Greg attended Sunday School and Ukrainian language classes, was active in SUMK and enjoyed singing in the church and community choirs. He studied Ukrainian and Russian throughout high school and Russian at the University, as well as by reading on his own.

His parents are active members of SUS, the church, the Institutes and St. Andrews College. His father, Andrew Michalenko, is professor of Electrical Engineering at the University of Saskatchewan: while his mother, formerly Johanna Magera, was the first Ukrainian woman to hold a teaching position at a Canadian University, being a lecturer in Textiles and Home Economics Education from 1936 to 1940 at the University of Alberta. Greg's sister Catherine, holds a University degree in Nursing and is at present a member of the teaching staff at the School of Nursing at the Institute of Applied Arts and Science in Saskatoon.

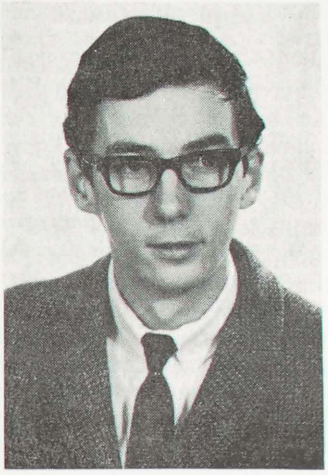

Gregory Orest Michalenko

ALUMNAE SCHOLARSHIP

Alpha Omega Women's Alumnae of Winnipeg is now accepting applications for their annual $100 scholarship. The scholarship is open to any Manitoba Grade 12 Ukrainian girl planning to continue her studies.

Applicants will be considered on basis of academic standing as well as financial need. Application forms for the 1969 scholarship may be obtained by writing to:

Alpha Omega Women's Alumnae Scholarship,
Mrs. Anne Neufeld, Chairman,
II Woodgreen Pl.,
WNNIPEG 12, Man.

PROMIN,
P.O. Box 3551, Sta., B,
Winnipeg, Man.

Dear Madam,

First let me take this opportunity to admit how much I appreciate reading the various articles which have appeared both in Ukrainian and English in your. They offer a stimulating and refreshing approach.

Promin, through its articles offers an illustration of how Ukrainian culture, folkways and lores, past and present, can contribute to modern Canadian life and nationhood. Let me congratulate you in your past endeavours and encourage you in your present efforts in this important field.

Please find enclosed a money order for thirteen dollars ($13.00). Please renew my subscription for two more years until February 1969. I am also sending a five dollar ($5.00) donation towards your fund.

Yours sincerely,
(Mrs.) Ewdosia Kit. Welland, Ont.

Листки із щоденника

Піднебесні пейзажі.

Лечу понад сніговою пустелею. Густі хмаринні засипи фантастичних форм м'яко лежать немов у безруху. Кругом сніжна білість з фосфоричним відблиском. А ось, пропливають пухнасті крижини хмар. А в вишині — синя синь.

Кольосальний виднокруг. А все таки виднокруг. Замкненість кола. А людина летить у стратосферу. Хоче вирватись з цієї замкненості. Їй хочеться розірвати приреченість, святою крейдою накреслений круг життя.

Польот підносить лет. Об борти літака вдаряють хвилі повітряного океану. З маленьких отворів вливається пахучий струмінь. Так легко, так солодко дихати. Око задивлене в білосиній ,синьо-білий світ самотности. Думка тривожиться. Дійсно, тільки надзвичайно сильні духом можуть жити самотньо. Що сказала б Ольга Кобилянська в цих небесних просторах? Вона завжди злітала духом високо-високо. І була така самотня.

В літаку — синь і золото. Навіть дві сині красуні розквітають золотим усміхом. Гучномовець заповідає приземнення. Літак врізується в сіро-буре мряковиння. Що ближче до землі, то все таке заплакане. А над нами перелив сонячної ясности і радости. От взяти б та знести на Землю для моїх, для всіх людей.

Хмари вже понад нами. Летять швидко величезними грифами, небесними птицями ,,ці діти сонця і землі". А що нижче темнішає. Може це не хмари? Людська журба, темні думки, розпач, тривога?.... А стільки їх пливе від моєї золотої батьківщини — України.... Смуток заливає душу. Темно, темнісінько. Літак застряг, задержався?..... Звільна прозріває. Внизу — каламутна ріка. Сіро.... попелясто. Ні!, наша Земля — красуня! Зелено-синя зіронька у всесвіті зірок.

Пропелери сизіють, видніють, жовтіють смуги на дзюбах крил. Спливаємо з всесвітньої ріки.

Наповняється кабіна. Обережно вносять хвору, кричить рожевий клуночок, у чорній оправі рукава, непевно розглядаються бурштинові очі з причаєним напруженням першої повітряної подорожі. Гуу....гу...Гугоче ритмічно сіро-сталевий птах і несеться в небесні протосори. Пропелери розпливаються в сизий димок. Що це? Вода? Небо? З далекого обрію надпливає туркусова ріка. Захоплююча синь, помережана прозорими хмаринками. Вони маленькі, малюсінькі великі, величезні. Вони пливуть, пропливають, переганяються. Вічно живі, вічно рухливі, вічно змінні. Парашутами спадають на води Атлянтику. Дивишся — не надивишся.

В глибочезній глибині стали сіроземеніти лапи якоїсь потвори. А от — це виднішають пошарпані береги Нью-Брансвік. Ось, пояси і шнури доріг — то натягнені, то скручені — прорізали зелену поверхню. Кольориться мозаїка камінчиків. І кожний камінчик — людська оселя. Подумати, там живе маленька людина з чудесним чудом — іскрою Божою. Я вдячна людині за літак, за літання.

Срібна птиця опускається на дно. Синенька панна заповідає: Сейнт Джан, місто св. Івана. Якесь моторошне почуття дна моря. І хочеться знов піднестися вгору, зринути на поверхню повітряного океану.

І знов згуки пропелерів, і знов неокреслена радість вливається в душу. На дзьобах крил горять срібною яскравістю закарлючені прутики світла і впевнено ведуть у синь, у піднебесні пейзажі. Ось пропливає піднебесна молочна ріка з рухливими берегами темних хмар, вириняють озерця з білими лебедями легенькими, як мрія, і несхопні, як мрія. Височать сріблясті гори з гострими вершками. Відкривається безмірний шлях. Шлях самотности. Може цим шляхом мандрують наші душі в засвіти? Безлюддя. Сумно. А ось, назустріч моїй тузі вириняють на небесному шляху дві постатті. Прозорі, легенькі, злітають на склони гори, що то сіріє внизу. Може це Завс і Гермес прямують на Землю відвідати якогось Филимона й Бавкиду? Хто мандрує в позасвітніх просторах? Чи людина зможе піднестися колись не на крилах залізних птахів, а силою своєї думки?.... Кажуть, його цього вже досягли.

Кругом постійна фантастичність, постійна змінність. А все ж таки чимось то нагадує земні речі. Чи може, моє око, навикле до земного, скрізь вбачає тільки земне. А може по-справжньому, що земне, це тільки відбитка небесного, як мовив великий Платон. Ось, надпливає нова синя ріка. Небесний Дніпро підхоплює нашу жар-птицю.

Навкруги безхмарність якогось безміру, якоїсь безконечности. Чи не сумно Господеві самому бути. Господи! яка в Тебе безмежна велич, неозора краса. Дякую Тобі за все.

Країна фіялок.

Ну, та й Дністер біля Городниці! Маєстично пливе ріка. Шукаю очима срібного водопаду, що іскриться на темно лісовій скелі. Забаглося спрагненими устами доторкнутися кришталевої скелі. Забаглось спрагненими устами доторкнутися кришталевої води. Гей пором! Схоплюються всі з гарячого, золотистого піску і з розгоном впадають на рухому площадку. Поромщик відчалює.

„Ой Дністре, мій Дністре, широкий та дужий,
Куди ж ти так сумно пливеш....?"

На щасливі очі молодости тінню лягає смуток. Ген, ген за водопадом біліють скелі.

— Ходімо до скель. Покажу вам вхід до монастиря в печерах.

Наші в селі розказують, що там довго жили ченці. А колись давно ще, люди ховалися там, у час несподіваного наскоку татарви. Ходімо!"

Та чом же, можна йти. Степан добре знає всі особливості свого старинного села. З-під ніг осуваються камінчики, стежечка вузенька забігає в колючі хащі. Ірина поховзується. — „А не злови лисиці за хвостик", — сміється Віктор і дивиться розмилуваними очима на прекрасну дівчину. Хто б тоді подумав, що вона згине замордована в в'язниці....

— „Що це ви так мовчите над рікою св. Івана, пані? Молитесь до неї, чи що?

— Чи ви, пане докторе, бували в Городниці?

— А вже ж, з пластунами. Давно це було....." І собі задумався.

Їдемо оглянути одинокий в світі „реверсінг фолс", де ріка св. Івана вливається в океан, а докладніше, в його залив „Фанді". У час припливу море напирає з такою силою, що води ріки св. Івана повертаються і пливуть у супротивний бік. Незвичайне видовище. Пінисті хвилі вдаряють об каміння, що острівцями розсілися тут і там. А потім приходить тиша. Вода зупиняється, щоб згодом, з відпливом моря, плисти своїм нормальним бігом. Немає туриста, що проминув би оцю особливість провінції Нью-Брансвік.

Високий шлях і ще вищі мости і широка долина над рікою Кінабакейсі. Горби, пагорби, як наше підгір'я. Інколи білі скелі вибігають аж на дорогу, або здалека потрясають чупринами смерек. Зубчасте, смерекове плетиво мережить виднокруг.

Мешканців у провінції стільки, що в одному Торонті, хоч біле поселення одне з найстарших у Канаді. У музеї, що вже числить понад сотку років (з 1842 р.) розкривається історія французьких і англійських поселенців. Багаті експонати щоденного побуту, цікаві рештки корабля, недавно добутого з моря, посуд, зброя і навіть пляшки з вином з колишнього корабельного запасу.

Саме місто св. Івана розбудувалося під кінець 18 століття, коли то льояльісти, невдоволені американською революцією, поселилися над берегами ріки св. Івана. Їхні подоби, в святкових костюмах, у синіх і чорних трикутникових капелюхах, прихильно зустрічають приїжджих, спершись на придорожні таблиці, що стоять на горбах, над ріками, і на магнетному полі, де авта виїжджають під горб, без мотору". Усміхнені обличчя, щасливі очі старих і молодих, радісні вигуки все таки оправдують всю широку рекляму про магнетний горб біля Монктон.

— По дні океану походити? — А вже ж на дні Атлянтику!

Пісок — шовк золотого кольору. Біжиш, не натішишся. Тут мушля, там зірчиста черепашка, жива! Візьмеш необережно в руки, пече, як кропива.

Під ногами голосно тріскають піхурчики водної зелені. Спинаєшся по каменюках вкритих водоростями. А вода шумить. А вода підходить вес ближче, все ближче. Біжи, втікай до зеленого спасіння! А то затопить. Ох, та й гарно ж бо. Прибій вдаряє в береги, дев'ятий вал — високий. Де вже й подівся золотавий пісок, і скелі з водоростями. Чайки шугають, великі, білі, з сірими крилами. Згадується „Чайка" Наталени Королевої, Чайка гетьмана Мазепи... Я ніколи не була над Чорним морем, над українським морем. І як же мало мандрувала по рідній землі... Болісно, жаль.

Я люблю дороги. Особливий чар і туга від цих білих, витончених доріг. І скрізь вони наче б ті самі, а не похожі на себе. В Онтаріо дороги— широкі, многолюдні, впевнені, горді. В Альберті, — це вузькі шнурочки, що гойдають тебе, несуть тебе від виднокруга до виднокруга, інколи впадають в море. Але страшно. Підїдеш, а то хмари. І знов новий шнурочок підхоплює тебе та несе дальше й дальше. В Манітобі — немав їх і немає. Степ все поглинув. В Саскачевані, — дороги наїжені червоними шпихлірами на дорідну пшеницю, що її тут сіяли і сіють українські працьовиті руки. А тут, в Нью-Брансвік — дороги маленькі, незначні, здебільша губляться в зе-

лені за пагорбами ,інколи вибігають на горби й здивовано розглядають долину з узорами лискучих заглиблень, розглядають озерця, ріки і річки, заливи, океан. Ці скромні дороги обсипані камінчиками: фіолетними, рожевими, білими. На шкарпах висять величезні килими, також фіолетні, рожеві, білі. Це лубінь цвіте. А в траві багато, багато фіялок.

У нас були фіялки. Кожної весни мандрували вони з-під паркану на грядки. Пахучі фіялки — ніжна любов моєї матусі. Прийшла до мене, вся в чорному. Обняла я її сердечно. Велике щастя пронизало мене. Прокинулась. Ще хвилинку, хвилинку відчувала я його, поки не розплилося фіялковим запахом....

Здалека блимає світляними очима морська ліхтарня. Ритмічно повторяються гудки, пересторога для кораблів, що пливуть з Нової Шкотії. Насувається непроглядна мряка.

Самотність.

— Інколи й зовсім не їдемо до латинської церкви. Слухаємо нашої Служби Божої з хором Гнатишака й молимось, немов у церкві. Наш священик живе аж у Новій Шкотії. Тут немає наших людей. Звичайно, знайомих в нас багато. Та хіба заживеш з ними по-душі? — тихіше закінчила пані Слава й задумалась. Найкраще зживаються з приїжджими родинами лікарів, єгиптянина, гіндуса, та інших, з різних далеких островів. Бувають прийняття, вечорі при чарці вина на цікавій розмові, але в рокові свята літак несе їх до Торонта, Монтреалу, до своїх.

Самотність спонукує до творчости. Д-р Р. Т. пише фахові статті зі своєї рентґенології в українській та англійській мовах, пані пише про вишивки, про історичні українські костюми, ширить знання про Україну в клюбі пань цього міста. В хаті українська музика, кераміка, всюди великої краси вишивки, книжки, і ледве чи не вся наша преса.

У вікна заглядає океан своїми сіравими очима. І сіре небо нависло над величезною мисою трави. З моря йде мряка. Своїм плетивом вкриває рожеві, сині, туркосові доми. Невимовно тихо, спокійно, моторошно.... Чайки перелітають, кигичуть.

Життя наших поселенців тут багате в подорожі, знайомства і... самотність. **О. Копач**

НІЧНИЙ ПРИПЛИВ

НОВЕЛЯ

(Автентичне з України)

Двері присілкового клубу рвучко відчинились і на порозі появилась начальниця КВЧ (Культурно-Виховна Частина).

— Кащук, Ка-щу-у-к! — гукала вона так гучно, ніби десь в тайзі опинилася, — Ка-щу-к!

— Ось я — озвалась Василина, виходячи з-за лаштунків сцени, де підмітила підлогу.

— Після завтра має приїхати ансамбль артистів з М-ну, отже мусиш прибрати клуб так, щоб він блищав. Всі підлоги повинні бути вимиті! — Ясно?!

— Ясно! — повторила скрушно Василина.

Гримнувши дверима, Сергієва раптом зникла, як і зненацька появилась. Весилина безсило опустилась на стілець. „Легко сказати вимити всі підлоги" — думала вона. Вода за два кілометри від клубу, відра дерев'яні, тяжкі. Дві залі клубу порожні та великі, як кошари для овець... А крім них ще є дві кімнаті, та два коридори. Учора ввечорі у клубі демонструвався якийсь кінофільм, скрізь повно сміття і бруду, ще й ногами позатирувано он тільки одних недокурків цілий кіш винесла... Публіка тут не вельми делікатно поводиться в кіно.

В тяжкій задумі сиділа Василина: Як і коли наносити стільки води, щоб вистачило на миття всіх підлог?!

Двері знову рипнули. Василина озирнулася, а там стояв у повній своїй „амуніції" пожежник.

— Чому в тебе пожежні діжки порожні біля клубу? — запитався він.

— Тому, що водовози не хотять до клубу воду возити, а дощу вже давненько не було. Я не в силі стільки води наносити з такої далечі — розпачливо промовила Василина.

— А мнє какоє дело, можеш ти, чи не можеш. Як завтра не будуть повні діжки, то ти будеш строго покарана, учті єто — сказав пожежник і вийшов.

Оце то легка робота — думала Василина. Її привезли на роботу до клубу просто зі шпиталю після тяжкої хвороби, щоб трохи прийшла до себе, бо була дуже ослаблена. А тут стільки роботи. То тільки одна напасть з водою може доконати вкрай. Опріч клубу ще треба полоти городи високих начальників та їх

друзів. Щоденно прибирати і мити підлогу у присілковій крамниці... Ні, краще вже бути на загальних роботах, то хоч знаєш одну працю, хоч і тяжку, а тут всі тобою командують...

Але що вдієш, з ким будеш говорити, до кого будеш апелювати, коли доля закинула тебе в цей далекий рибальський присілок... Довкола нього шумить віковічна тайга. А на полудневому сході за пару кільометрів відкритий лиман, гирло якого широко з'єднано з Охотським морем. Тут невеликий пирс, до якого пришварцовують рибальські катери. Щоправда риби тут багато: лососевої породи кета, горбуше та інша. Її ловлять в затоках лиману, тут же розробляють і солять...

Нема що робити... Треба йти по воду. Відра дерев'яні, великі, досить тяжкі і без води. Вони ніколи не просихають, ба все з водою стоять, тому й набубнявіли.

Лише два рази встигла Висалинка принести води, як уже повечоріло. Вона була така стомлена, що знесилено упала на твердий тапчан...

Близилася жахлива ніч, протягом якої не було ані сну, ані відпочинку. Здоровенні щурипацюки, як коти гасали по клубі і вдень. Назагал Василина мишки не боялася, але щурів дуже боялася. Особливо вони розгулювались вночі, бо були голодні, а відтак розлючені...

Василина економила хліб (хоч то не легко було економити з тої 300 грамової пайки), розкидала на ніч по підлозі сухі скоринки і крихти, щоб щурі не лізли до неї на тапчан. А вони верещали, вовтузились по підлозі... Василина, зщулившись і підібгавши під себе ноги з острахом сиділа на тапчані і мріяла...Вона здатна була мріяти! Так, вона мрійниця і оптимістка по вдачі. Жила своїм внутрішнім, багатим і різнобарвним світом. Вона несхитно вірила у справедливість і це нераз допомагало їй жити у різних ситуаціях, в які не раз кидала її примхлива доля...

Тут хіба якесь чудо могло б її вирятувати з цієї біди — думала вона. І чому б не статись якомусь чудові, як в старовинних казках Андерсона, чи братів Ґріммів?! Так у мріях вона хворобливо на якийсь час засинала...

Густі сутінки оповили присілок. День тут тягнеться довго, а ніч наступає раптово, а триває коротко.

Світла світити в клубі вночі було не вільно і страшно, бо по присілку вешталися всякі зайди. А Василина особливо боялася рибалок з місцевого населення — тунзусів,орачів — занадто потворні вони були своїм зовнішнім виглядом...

Щурі цієї ночі розгулялися як ніколи. Василина тримала біля себе довгу палицю і раз по раз стукала нею по підлозі, лякаючи щурів. Раптом щось гупнуло. Вона дуже злякалася ,а потім пригадала собі, що на печі лежав кусок мила, то мабуть, щурі скинули його на підлогу і шматують.

Глухо стогнала тайга. Вітер хилив додолу струнки молоденькі модрини. Чувся далекий клекіт моря. Мабуть, почався шторм на морі — подумала Василина, низько схиляючи голову. Її поволі оплутував хворобливий сон — це такий сон, в якому трудно відрізнити всякі страхіття, що тобі часом верзяться від справжньої дійсности.

Раптом їй вчувся якийсь плескіт води об стіни клубу. Василина здригнулась і прокинулась. На дворі розвиднялося ,а під вікнами клубу дійсно стояла вода.

Василина враз вхопила відра і прожогом вискочила через запасні двері на вулицю. Так, це справжня дійсність! Вода стояла під клубом, діжки наполовину були у воді...

Шторм на морі викликав великий приплив води і вона з лиману прорвалась у присілок та залляла його. Тут так часом буває і мешканці присілку до того призвичаєні, лише вона про це нічого не знала, бо недавно тут.

Де та сила бралася... По груди у воді стояла Василина і гарячково заливала відрами воду у чотири пожежні бочки, що стояли на всіх рогах клюбу. Та ще наносила води у інші дві діжки для миття підлог.

— Боже милий! Всі діжки повні, яке щастя! — скрикнула. Тепер негаючись заходилась мити і шурувати підлоги. Сонце вже підбилось високо. Вода почала потрохи спадати. За яких пів години вода цілковито щезла. В присілку лишилося болото і намул. Тож тільки мокрі фундаменти будинків та стіни свідчили про нічний приплив лиману.

Якось Ньютон запросив на обід свого приятеля, але забув попередити про це служницю. Обід було подано тільки для одного.

Гість, зайшовши до кімнати, і побачивши, що Ньютон зайнятий обчисленнями, мовчки сів за стіл, з'їв усе те та й пішов собі. Через годину Ньютон, глянувши на порожні торілки, сказав: „Дивно, якби не речові докази, я міг би подумати, що сьогодні ще не обідав".

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ВИЙДИ, ВИЙДИ, СОНЕЧКО

(Українська народна пісенька)

Вийди, вийди, сонечко,
На дідове полечко,
На бабине зіллячко,
На наше подвір'ячко,
На весняні квіточки,
Там вони граються,
Тебе дожидаються.

КУРЧАТКО

Було собі на світі курчатко. Воно було маленьке. Ось таке.

Але воно думало, що воно дуже велике, і гордовито задирало голову. Ось так.

І була в нього мама. Мама його дуже любила. Мама була ось така.

Мама годувала його черв'яками. І були ці черв'яки ось такі.

Одного разу наскочив на маму Чорний кіт і погнав її геть із двору.

І був Чорний кіт ось такий.

Курчатко залишилось коло паркана само.

Коли це бачить воно: злетів на паркан гарний півень, витягнув шию ось так і щосили загорлав: „Кукуріку!". Ще й поглянув гордовито на всі боки: „Чи я не молодець? Чи я не співець?".

Курчаті це дуже сподобалося. Воно теж витягнуло шию ось так.

І щосили запищало: „Пі-пі-пі-пі! Я також співець! Я також молодець!". Але спіткнулось й гепнулось в калюжу. Ось так.

У калюжі сиділа жаба. Вона побачила його й засміялася:

„Ха-ха-ха! Квак-квак!

Ну й співак!

Ну й співак!".

А жаба була ось така.

Тут прибігла до курчатка мама. Вона пожаліла й приголубила його. Ось так.

К. Чуковський

Надокучливий Михась

Михась вивчив напам'ять два віршики і від цього часу не давав нікому спокою. Він вилізав на стільці і навіть на столи та відразу деклямував обидва вірші — один за другим.

Одного разу прийшов у гості до дівчинки Марусі і тут же відразу виліз на стілець і почав швидко декламувати один вірш за другим. Маруся йому сказала: „Михасю, ти ж не артист!" Але він навіть не почув, що сказала Маруся — продеклямував усе до кінця, зліз із стільця і був такий вдоволений, що аж дивно.

Влітку Михась поїхав на село. Там, у бабусиному садку був великий пень. Хлопець вилізав на той пень і деклямував бабусі один віршик за другим. Можна собі уявити, як він надокучив своїй бабусі! Аж бабуся завела Михася до лісу. А в лісі була вирубка. І тут хлопець побачив стільки пнів, що аж у нього очі розбіглися. На який пень лізти? Він страшно розгубився. І ось такого розгубленого привела його бабуся додому. З того часу Михась перестав бути надокучливим.

А ДЕ Ж ВІДРО

Гуляла маленька Данута з дітьми надворі коло скриньки з піском. Набігла чорна хмара, півнеба закрила. Тут одна дощинка впала на щічку, а друга на самий ніс Данути. Діти закричали. Покинули свої іграшки. Прикрили руками голову і кинулися тікати від дощу.

Дощ гнався за Данутою до самих дверей. І все ж вона встигла втекти. Сховалася в хаті, а дощ так розгулявся, що став грюкати в шибки.

— Ллє як з відра, — сказала мама, глянувши у вікно.

— З відра? — здивувалася Данута.

— Авжеж. Як з відра, — сказала те ж саме і бабуня.

Скоро дощ перестав. Данута вибігла надвір. Яскраво блистіли бляшані дахи. Дівчинка подивилася на небо.

— А де ж відро? — запитала вона.

Мама засміялася.

Данута ще вище підняла голову. У синьому небі весело літали ластівки, пливли білі хмаринки. А де ж відро, з якого лив дощ?

К. Марукас

СОНЯШНИК

Що то квітне у городі,
Чи не сонечко сія?
Мовив соняшник Володі:
— Це не сонечко, це — я.

М. Лисич

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

СВЯТОЧНА ІМПРЕЗА
Вернон, Б. К.

В неділю, 2-го березня, 1969 р. жін. т-во, відділ Союзу Українок ім. Св. Ольги при Українській Греко-Православній Церкві у Вернон улаштував свято Лесі Українки, Ольги Кобилянської і Ольги Басараб.

По Богослуженні в церкві, Всеч. о. О. Рибалка відслужив Панахиду. По цім усі присутні зійшли до церковної залі, де членки т-ва подали обід. По обіді слідувала програма, яку відкрила предсідниця пані М. Сокол. Вступне слово дала голова жін. т-ва пані М. Кучер. Вона сказала, що кожний вшановує пам'ять таких людей, які причинились до його культурного розвитку. Ми також згадуємо наших людей, які працювали, щоб піднести наш нарід вище духово і вказати йому цілі, до яких він повинен прямувати, щоб стати свобідним народом. Леся Українка і Ольга Кобилянська, як видатні письменниці змагали до того, щоб бачити свій нарід вільним державним народом. Пані Кучер згадала Ольгу Басарабову, як героїню, яка не зрадила своїх друзів борців, а яку закатували до смерти в тюрмі польські жандарми. Вмерла вона мученичою смертю за свій нарід.

По цім слідувала деклямація з поезій Л. Українки „Посеред бурі", яку віддеклямувала пані М. Мицюк. Реферат про Лесю Українку виголосила пані М. Попович. З уваги на те, що дохід із свята був призначений на журнал „Промінь", пані М. Михайлюк дала доповідь про його значення. Вона підкреслила, що журнал за десять років свого існування багато причинився до українського жіночого руху. Журнал своїм змістом підносить українську жінку на вищий уровень, він є дороговказом для членства нашої організації, він забезпечує наше майбутнє українське життя, бо стає на сторожі нашої рідної мови і пошанівку до свого. Пані Михайлюк закликала жінок до читання. Кожна українка повинна читати цей журнал, бо „Промінь" як цінна духова рідна скарбниця, з якої можна багато навчитися. На заклик пані Михайлюк учасники імпрези зложили щирі пожертви (проголошено при кінці).

Світлина з виставки на святочній імпрезі у Вернон.

Слідувало художнє читання „Мій шлях" — Лесі Українки, відчитала пані Н. Мицюк. Про життя і творчість Ольги Кобилянської дав доповідь п. Бобинський. Вірш присвячений О. Басарабовій „П,ам'яті героїні" відчитала пані А. Малиш і „Лічу в неволі дні і ночі" Т. Шевченка віддеклямувала пані М. Михайлюк.

Кінцеве слово Всеч. о. Рибалки закінчувало нашу святочну імпрезу. Крім вислову подяки учасникам концертової частини, о. Рибалка підкреслив значення таких святкувань, а зокрема вказав на потребу знати свою літературу, читати її, знати своїх письменників. Отець Рибалка також підкреслив вартість журнала „Промінь". Він сказав, що велика подяка належить проводові Союзу Українок Канади, що на першім місці ставить рідну культуру і через журнал „Промінь" промощує дорогу для неї серед молодшого покоління.

Жертви на журнал зложили: відділ ім. Св. Ольги — $25.00, по $3.00 зло-

З імпрези у Вернон. Злівої сторони на знимці сидить В. Кучер — голова т-ва, за нею стоїть А. Малиш, далі М. Попович і К. Винничук; з правої сторони сидить М. Михайлюк, за нею Ґ. Бромбургер, М. Сокіл і Н. Мицюк.

жили: М. Михайлюк і В. Кучер; по $2.00 — А. Ластівка, Ґ. Бромбургер, Є. Несміла, К. Винничук, Є. Хвасасик, Н. Микитюк, А. Малиш, М. Сокол, Н. Бобицький, Д. Осетенко, К. Грищенко; по $1.00 — (добр.) Рибалка, К. Лучак, Н. Чепежук, Г. Лучак, К. Яковенюк, А. Висота, п. Орел (Кемлупс), Г. Пенюк, А. Монич, Н. Міцюк, К. Мойсюк, М. Попович, М. Николайчук, п. М. Лучак — разом $67.00.

Марія Попович

РОКОВИНИ ВІДДІЛУ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. АРХ. МИХАЇЛА В ЕДМОНТОНІ І ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНОК

В неділю, 16-го березня, 1969 року, жіноче товариство, відділ Союзу Українок відсвяткував 8-річницю свого заснування. При цій нагоді відбулося також і відзначення чотирьох наших членок, які впродовж 25 років і більше працювали в організації Союзу Українок Канади. Правда не всі з тих пань, могли прибути за браком здоров'я, як пані Ксьондзина і пані Ілащук, то наша голова пані-добродійка М. Василів доручила їм особисто корсажі і грамоти до їх домівок.

Добродійка М. Василів відкрила чай святочною програмою, а о. Прот. Василів молитвою поблагословив це наше свято. Столи були удекоровані квітами, а молоді наші сумківки, вбрані в українські строї розносили гостям чай, що їх наливали добродійка Хомяк від Катедри Св. Івана і добр. Лучак. Від громади Св. Андрея, добродійка Юрківська, від громади Св. Ілії добродійка Фляк та інші заслужені членки — голови наших жіночих відділів в Едмонтоні.

Добродійка Василів покликала до стола пані Марію Сулиму, яка вже довгі роки щиро і віддано працює для нашої організації, та яка рівночасно є головою Провінціяльної Екзекутиви на Альберту. Вона передала щирий привіт нашому відділові й удекорувала корсажами живих квітів і грамотами пані Р. Піхоту і пані П. Мицак. Відзначені членки були представлені: пані Мицак — пані М. Змурко а пані Піхота — пані В. Клапій. В неприсутності пані К. Ксьондзини і пані А. Ілащук говорила пані Олеговська і панна Одарка Семотюк.

Пані Павліна Мицак у жіночому товаристві від 1935 року, наколи зорганізувався відділ у Ґлендоні, Альберта. Кількаразово була головою, аж поки родина не переїхала до Волей, Б. К., де вона дальше продовжувала працю в жіночій організації. В кілька літ пізніше переїхала до Едмонтону, і тут була від початку зорганізування відділу при церкві Св. Арх. Михайла, та хоч старші вже літа не дозволяють працювати, як це було колись, то пані Мицак по можности допомагає жертвами. Вона з цієї нагоди пожертвувала $10.00, з того пять долярів на „Промінь" а $5.00 на кліше.

Пані Рахиля Піхота вписалася до жіночого товариства в 1930 році в Редвотер, Альберта і працювала там аж до 1962 року. В тому році панство Піхоти перебралися на постійно до Едмонтону, а пані Піхота вступила в члени Жіночого Товариства при Церкві Св. Михайла. З цієї нагоди пожертвувала $5.00 на журнал „Промінь".

Пані Катерина Ксьондзина записалась до товариства в Вимер, Саскачеван в 1929 році, там довший час працювала і була кілька разів в заряді. В 1953 році перенеслася до Калгари і там належала до товариства Ольги Басарабової. В 1964 році замешкала в Ст. Альберт, Альберта, і вступила до нашого відділу.

Пані Анна Ілащук від 1943 була в жін. т-ві в Радвей, Альберта, де займала видні місця. Була провідницею СУМК-у, довгі роки секретаркою відділу, а праця громадська ніколи для неї не була страшною. Коли перебралася до Едмонтону, відразу включилася в ряди жіночого товариства в нашому відділі, що примінцує ся при Церкві.

Нагороджені пані є передплатницями нашого журнала „Промінь", та не лише платять, але й читають від початку до кінця. Наш відділ бажає їм всім кріпкого здоров'я і довгого віку.

Василина Клапій, секр.

Сидять пані Мицак і пані Піхота; стоять: добр. Василів, о. Хомяк, о. Василів і пані Сулима.

З РОКОВИН ГАННИ БАРВІНОК

Монтреал

В суботу, 29-го березня 1969 р. відділ ім. Ганни Барвінок відзначив 140-річчя народження першої української письменниці і патріотки Ганни Барвінок. Імпреза відбулась в залі Собору св. Софії. На свято прибуло поважне число членкинь і гостей, щоб гідно вшанувати ім'я першої видатної письменниці і патронки відділу.

Голова жін. товариства, пані Маруся Ланяк привітала гостей. Панна Зеня Скурак представила панну Орисю Турченюк, яка виголосила доповідь про життя і творчість письменниці.

Після цінної доповіді слідувало кілька музичних точок: Панна Ліда Драган відіграла на фортепіяно дві точки; панночки — Донна і Галя Баверчак відспівали кілька народних пісень, а панна Оксана Бучацька відограла також дві точки на фортепіяно. Після мистецької частини слідувало чайне прийняття з перекускою.

Другу частину вечора присвячено 10-літтю журнала „Промінь". Тут панна Орися Турченюк прочитала дуже цікаву доповідь про працю і завдання цього цінного журнала. З нагоди 10-ліття журнала наш відділ ім. Ганни Барвінок зложив $50.00 на пресовий фонд. Разом з тим членки нашого відділу складають побажання як найкращих успіхів у досягненнях нашого журнала в майбутньому, бо ж стоїть він на сторожі українського життя та нашої цілої організації.

На закінчення вечора голова т-ва пані Маруся Ланяк подякувала почесній членці пані М. Немі і всім тим, що причинились до успіху цієї імпрези.

О. Бучацька

В РОКОВИНИ НАШОЇ ПАТРОНКИ

Гледлин, Саск.

В неділю, 23-го лютого, після чергових зборів, членки нашого т-ва улаштували академію в честь своєї патронки Ольги Басараб.

Ці роковини, як національне свято увійшло вже в традицію в нашім товаристві. Цього року ми знов віддали пошану світлій пам'яті героїні, яка віддала своє життя за ідеали волі свого народу. Своєю постановою і невгнутою волею вона показала, що треба і серед найтяжчих умовин працювати для свого народу та боротись за його права.

Свято відкрила голова т-ва пані Єва Дмитришин. Пані А. Кіщук провела молитву. Двохвилинною мовчанкою присутні вшанували героїню Ольгу Басараб та членок т-ва, які відійшли у вічність.

Слідував реферат пані М. Гарасим про життя і трагічну смерть Ольги Басараб, яку замучили польські жандарми в польській тюрмі, яка не зрадила своїх друзів-однодумців. Всі вони належали до підпільної української, національної організації.

Після реферату, пані М. Гарасим з чуттям продеклямувала поему „Пам'яті героїні" Л. Муровича. Під час академії панував надзвичайно святочний настрій. Кожна присутня членка відчула і зрозуміла, яка покривджена є наша Україна, і кожна у своїм серці віддавала поклін таким героям і героїням, як Ольга Басараб.

З нагоди цих роковин пані Гафія Заячковська подарувала $10.00 на журнал „Промінь", а відділ вложив також $10.00 — разом $20.00. В цім святі взяло участь 16 членок. На закінчення господині подали перекуску.

Марія Гарасим, секр.

ЖУРНАЛ МІЖ ГОСТЯМИ...

Реджайна, Саск.

Пані Катерина Янчинська приїхала в гостинну до Реджайни, колишнього свого дому. Тут вона відвідувала своїх сестер: пані Анну Мудру і пані Наталю Мельничук та своїх давніх знайомих.

На чайнім прийнятті в домі Марії Корпан, учасники гостини провели вечір при гарних і приємних спогадах з громадських і товариських переживань. З тієї нагоди і на спомин милого вечора зложили $5.00 на журнал „Промінь". Журнал був в гостині між гостями, яким дорожить наше свідоме жіноцтво. **Марія Корпан**

Світлина з вечора в память О. Басарабової в Глеслин, Саск.

РОКОВИНИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Гамільтон, Онт.

Відділ ім. Лесі Українки разом з молодшим відділом „Калина" при Соборі св. Володимира влаштували роковини поетки імпрезою, яка відбулась 24 березня 1969 р. в залі Собору св. Володимира.

Програмою керувала від відділу ім. Л. Українки пані Марія Пасека. Вступне слово виголосила культурно-освітня референтка пані Варвара Логин. По цім слідувала чудова деклямація „Гетьте думи" — поезія Л. Українки, яку продеклямувала пані Євгенія Гребенюк.

Цінний реферат про життя і творчість Лесі Українки виголосила освітня референтка відділу Калина, пані Тамара Дудка. Читали поезії Лесі Українки: Анастасія Дудар — „Якби вся кров", пані В. Логин — „Свята ніч", Ганна Богданів „Калина" і пані Є. Гребенюк — „Спомини" Олени Журливої.

У своїм слові, парох собору св. Володимира Всеч. Прот. В. Федак, згадуючи про творчість Лесі Українки, звернувся з закликом до жіноцтва, щоб більше читали про Лесю Українку та заохочували молодь до читання її творів.

На закінчення програми, голова відділу ім. Л. Українки пані Марія Пелепюк подякувала учасникам і всім тим, що причинились до влаштування цього свята. Пані В. Логин попросила референтку журнала пані Марію Пелепяк зайнятись збіркою на прес. фонд журнала.

Збірка принесла $34.15.

На закінчення комітет господинь відділу Л. Українки подав перекуску.

Марія Пелепяк

РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

Принс Алберт, Саск.

Свідомий український загал з пошаною відзначає роковини невмирущого Генія українського народу — Т. Г. Шевченка, який одержавши високу освіту, здається міг би зажити в спокою та добробуті, але важка доля народу не тішила його особистими досягненнями, через що він усе своє життя та здібності присвятив для народу, не покидаючи надії, що прийде час і Україна повстане й звільниться з кайданів.

Православна громада в Принс Альберті заздалегідь подала відповідні інформації до місцевої радіостанції та газети, і в суботу 8-го березня, слухачам було приємно почути по радіо, пісні та поезії Т. Шевченка, а в газеті була поміщена допись і фотографія зі свята.

В неділю, 9-го березня, по Службі Божій, Всеч. о. П. Бублик коротко пояснив про велич Т. Шевченка і відправив Панахиду та запросив вірних взяти численну участь в пообідній програмі.

Заходом освітнього комітету при жіночому товаристві, головою якого є пані Ю. Готик, залю святочно удекороровано, а портрет Шевченка прибрано вишитим рушником і барвінком. По боках стояли в українських строях Д. Бартко з засвіченою свічкою, а з другого боку К. Палиник з вінком, який пізніше вона поклала коло портрета. Залю заповнили зацікавлені присутні. Предсідник п. М. Сорокан вступним словом відкрив програму, а місцевий хор під управою п. П. Кіндрачука виконав „Заповіт", панна С. Лабюк продеклямува-

вала „Розрита могила". Головною точкою цього свята була промова інспектора шкіл п. М. Кіндрачука з Саскатуну, якого представив п. Д. Добровольський. Шановний бесідник виголосив глибоко-змістовну промову та заторкнув актуальні справи нашого часу. Він проаналізував традиції і згадав про тяжкі часи перших поселенців та закликав, шанувати їхній вклад у розбудову Канади і щоб майбутні покоління нашого народу в Канаді були багатомовні. По цьому мандолінова оркестра виконала дві пісні: „Реве та стогне" і „Туман хвилями лягає". Чотирилітня Д. Сліпчук з Едмонтону полонила учасників милозвучним гранням на скрипці, а хор проспівав дві пісні: „Учітеся брати мої" та „Садок вишневий". На закінчення, парох П. Бублик подякував учасникам цього свята. Членки подали перекуску. Згадуючи Т. Шевченка „не злим тихим словом", цим ми показуємо і заохочуємо нашу молодь до пошани світової слави Генія, бо ж він є Альфа і Омега для українського народу — підкреслив предсідник п. М. Сорокан. **К. Б.**

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ
Смокі Лейк, Алта

Дня 5 березня наш відділ ім. Ольги Кобилянської улаштував вечір Свято Державности. Програму вечора відкрила голова т-ва пані Розалія Стрембіцька. Доповідь про значення Свята Державности та його історичне значення для нас прочитала добр. З. Туржанська.

Роковини Шевченка і Лесі Українки відбулись заходами відділу 19 березня. Добр. Туржанська відкрила вечір відповідним вступним словом. Пані Півовар прочитала реферат про Шевченка. Добр. Туржанська поему „Кобзар" та „Розрита могила". Учасники свята спільно відспівали „Заповіт" і „Думи мої".

Друга частина програми була присвячена роковинам Лесі Українки. Реферат про життя і творчість поетки прочитала пані Марія Паламарик. Пані Анна Крисовата прочитала три поезії Лесі Українки: „Конвалія", „Калина" і „Русалка". Потім членки спільно відспівали кілька пісень. З нагоди цих роковин посилаємо на журнал „Промінь" $7.20.

9-го квітня, заходами членок відділу і сестрицтва св. Анни відбувся випродаж Великодного печива: паски, баби і писанки — все це праця жертва наших жінок, було швидко продане.

НАЛЕЖНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
Вінніпеґ

Вікторія Ґоряк

У громадському житті є багато приємних хвилин — одні з них ті, коли віддаємо громаді свої труди, а другі, коли гурток людей, з якими працюємо, відмічує вклад праці своїх членів. І ось одною з таких приємних оказій було відзначення довголітньої голови і заслуженої членки жіночого товариства ім. О. Кобилянської при церкві св. Михайла, пані Вікторії Ґоряк.

Вечір почався формальними зборами т-ва, на яких пані Ґоряк передала ведення зборів нововибраній голові пані Д. Українець.

Після офіційної програми зборів пані Українець попросила до слова пані Олю Скегар, яка вкоротці, але чітко і з признанням з'ясувала заслуги пані В. Ґоряк у нашім товаристві та взагалі в українському громадському житті. Як висліз нашого почуття пошани і любови до пані Ґоряк, вона вручила їй скромний дарунок — гарно вишитий фото-альбом. Зворушена до сліз такою несподіванкою пані Ґоряк щиро подякувала членкиням за їх кооперацію під час її головства і приобіцяла надалі працювати для добра т-ва.

Після формального вручення дарунку відбулось маленьке прийняття. Його почав молитвою о. д-р С. Сасс, парох громади св. Михайла. Під час прийняття членкині та приятельки пані Ґоряк складали їй особисті привітання та побажання.

Пані Вікторія Ґоряк знана як добра працівниця не лише в жіночім т-ві ім. О. Кобилянської при церкві св. Михайла, але також на ширшім громадському полі. Ще на початках заснування парафії св. Михайла, пані Ґоряк брала активну участь в житті громади. Коли ж у 1931 році зорганізувалось жіноче т-во, вона стала його ревною працівницею, занимаючи різні становища в заряді, а в останніх роках занимаючи становище голови. Свого часу пані Ґоряк була в управі провінціяльної екзекутиви Союзу Українок в Манітобі, була членкою контрольної комісії в центральній управі Союзу Українок Канади, репрезентувала жін. т-во у Комітеті Українок Канади. Будучи головою т-ва, вона всюди його гідно репрезентувала.

Хай же цих кілька скромних думок буде доказом пошани і любови, яку членки т-ва мають до пані Вікторії Ґоряк і хай Всевишній дає їй кріпке здоров'я, щоб вона і надалі могла працювати для добра нашого т-ва, громади і нашого народу на довгі літа.

Приятелька

ТРАНСКОНА, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жіночого товариства відбулись 8-го грудня 1968 року у парафіяльній залі при церкві. Присутніх членок було 15. Збори відкрила голова т-ва, пані Б. Марадин і була предсідницею. Членки заряду здавали звіти з цілорічної діяльности. Голова т-ва пані Марадин подякувала, у своїм звіті подякувала також членкам за їх щиру працю.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів. Членки т-ва приготовили 4 обіди: Різдвяну Святу Вечерю, Великодне спільне свячене, храмовий і річний обід, 5 весільних забав, 4 бенкети, 1 осінню вечерю, весняне чайне прийняття, одну забаву разом з чоловічим клюбом, з якого прихід подаровано студентам при Колегії Св. Андрея. Членки займаються недільною і українською школою.

Фінансовий звіт: З року 1967 осталось у касі $993.06, приходи в 1968 р. — $6,731.34, розходи $5,738.28, в касі осталось $993.06.

Заряд т-ва на 1969-тий рік: Голова — В. Савчук, заст. голови — А. Харанько, секретарка — Г. Гуменюк, касирка — Є. Базило. Господині — А. Перрик, Ю. Бачинська. Контрольна комісія: Г. Шепит, Є. Денесюк, А. Гудима. Референтка журнала „Промінь" М. Нижник.

Г. Гуменюк, секр.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

Заряд на 1969 рік — зліва направо — перший ряд — добр. Леся Удод, Анна Ріпак, добр. Марія Кравченко, Емілія Табашнюк, Єрина Юршак, Йонна Симчич, Розаля Антимюк. Другий ряд — Анна Янів, Марія Гарбус, Галя Максимюк, Василина Залещук, Леся Кіндрачук, Ґеня Бойчук, Доця Баєр, Параска Бокшован, Міхайліна Никіфорик. Третий ряд: Софія Охітва, Марія Воронюк, Розалія Драган, Міхайліна Букурак, Анна Папіш, Галя Гнатюк, Меланя Пігач, Варвара Катеринич. Четвертий ряд: Марія Дорош, Марія Стевенс, Савеля Сорочка, Леся Фотій, Анна Тріщук, Оля Лущюк, Наталя Дептух. Бракує на знимці — М. Мадюк, В. Лозовей, Н. Іванишин, К. Пангрес В. Добні.

САСКАТУН, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відділу відбулися в понеділок, 16-го грудня, 1968 р. в 7-ій годині вечора в Катедральній Авдиторії.

Пані Емілія Табашнюк, голова відділу, перепроваджувала збори, при помочі пані Марії Ткачук. Всечесний о. Г. Удод, настоятель Катедри, провів молитву і привітальним словом зложив побажання членкам. Слідував привіт голови громади при Катедрі п. І. Глуханюка. У своїм привіті він зложив щиру подяку членкам відділу за їх постійну працю, зокрема цього року під час 50-літнього Ювілею нашої Церкви. Однохвилинною мовчанкою вшановано членок, що відійшли у вічність.

Про діяльність відділу звітували уряднищі та голови комітетів, звіти були писані у трьох копіях — по читанні звіту кожна уряднища передала одну копію секретарці — другу голові — а третю задержала для себе.

Членство: У відділі записано 173 членки. Улаштовано членський чай, де офіційно прийняли 19 нових членок. Референтка членства доглянула точний список членства — себто імя й адреса. Цей список розіслали кожній членкині, щоб краще обзнайомилася з членками у своїй околиці. Референтка була при реєстрації на кожних зборах і рівночасно доглядала столика виставки — ложечки з відзнакою та ріжні книжки, що були на продаж.

Освітна: Впродовж зимового сезону членки улаштовували вечірки з такими програмами. Пані С. Стечишин — доповідь про організаційну працю і про 1968 рік, як Міжнародній Рік Прав Людини. Добр. Л. Удод — доповідь про життя Лесі Українки. Пані Баєр висвітлювала образки з Світового Конгресу у Ню Йорку, а пані С. Стратійчук дала звіт про Конгрес. Пані Драган висвітлювала образки та у присутности 300 слухачів, поділилася своїми враженнями про її подорож в Україну.

Церковний: Сестриці доглядають чистоти в церкві і прикрашують квітами. Праці було багато, святкуючи двоє ювілейних свят. Товариство постаралося про відновлення (малювання) церкви всередині, що коштувало $1,550.00.

Українська Школа: Учащало 96 дітей. Учні поділені на 7 кляс, в яких навчає 8 учителів. Кляси користуються новою, зоро-слуховою методою навчання, машини й екран для цієї методи навчання придбав молодший відділ СУМК. Школа відбувається раз на тиждень в суботу від 9 до 12 години ранку.

Архів: Цього року завдяки референтки архіву пані Р. Драґан, ми привели до порядку наші цінні архівні матеріяли.

Журнала „Промінь": Почерез референтку журнала „Промінь" пані М. Гарбус, відділ має 107 передплатниць. Заслали $30.00 на нев'янучі вінки — збираємо святочні привітання — передали $91.00 з освітних вечірків. Переводили розігравки на вечірках і щасливі білети вручені: один рік передплати журнала. Ми передплачуємо журнал до всіх саскатунських шпиталів.

Молодий відділ СУМК: Відділ має 35 членів. Сходиться раз в тиждень. Відділ придбав одностроїі для своїх членів. Ці одностроїі вживаються під час святочних оказій і на кожних місячних зборах. Збори провадяться в українській мові кожної першої неділі в місяці. Після зборів відділ бере участь у Вечірній Відправі. Сумківці займаються вишиванням під проводом пані Ференюк і Костик, також писання писанок під проводом пані Н. Дептух. Відділ відбував забави й танки, прогульки й інші спортові активності, улаштував спеціяльний вечірок показ знимок про діяльність відділу, знимки брала провідниця пані Папіш. Відділ брав активну участь у з'їздах, „Джемборі", де були драматичні і танцювальні змагання. Відділ виграв дві трофейні чаші. Сумківці брали участь у двох семінарах драми і українських танків. Відділ перший у Саскачевані відбув святочну церемонію переходу 10 членів до старшого відділу. Відділ жертвує на журнал „Сумківець" і має 19 передплатників.

Садочок: Постійно зростає, маємо 30 дітей. Навчання провадимо 3 години кожної суботи ранком. Інструкторка пані Гарбус при помочі панни Чиж виказує гарний поступ, є вигляд на побільшення кляс.

Бібліотека: Під доглядом пані Н. Дептух бібліотеку упорядкували на картетну систему. Набуваємо більше книжок і цього року постарались всі примірники журнала „Промінь", щоб 1969 року — 10-ліття Ювілею оправити їх у річники.

Жіноча Рада: Пані Марія Мадюк, репрезентантка від відділу, разом із зацікавленими членками бере участь у зборах разом у різних підприємствах Жіночої Ради. Пані Й. Михайленко входить у заряд місцевої Жіночої Ради як заступниця голови.

С. А. С.: По своїх змогах — представниці учащають на збори і стараються набувати зацікавлених вписуватися у членство.

Саскатунська Нар.-мистецька Рада: Наша представниця пані М. Ткачук бере активну участь і репрезентує нас у виступах і програмах.

Жіночий КУК.: Відділ присвячує багато часу і праці при КУК. Представниці: пані М. Дорош, Р. Антимюк, Е. Табашнюк — беруть активну участь у зборах разом і в різних підприємствах. До заряду КУК входить С. Стратійчук як кореспонд. секр. Наша представниця Е. Табашнюк перевела продаж українських справ на міжнародньому харчовому ярмарку і з цього весь прихід призначено для допомоги недорозвинених дітей.

Народне мистецтво: Поширюємо поміж членками. Референтка пані К. Костик доглядає вишивання і писання писанок. Наші старші господині печуть около 100 пасок та калачів. Наші випродажі під час Великодного і Різдвяного Чаю є великою атракцією. Відділ разом з членками музею подбали про гарну виставу в місцевій бібліотеці. Ця виставка тривала впродовж цілого місяця і закінчилася гарною програмою висвітленням фільму „Скарби України" та демонстрацією писання писанок. Все це було під проводом пані Н. Дептух.

Добродійна праця: Почерез референтку пані А. Янів відділ відвідує умово-хворих у шпиталі, при цьому дарує їм печиво, убрання та різні дрібні дарунки. Ми також беремо участь в праці Червоного Хреста — допомагаємо у клініці жертводавців крови а також жертвуємо кров. Членки відділу постійно відвідують хворих у місцевих лікарнях. Цього року відвідали поверх 800 пацієнтів. Також маємо представницю до Інституту Сліпих і по своїх силах допомагаємо потребуючим в цій установі.

Курси танків: Відбуваються раз на тиждень — закінчили сезон виступами танків великим успіхом у місцевій новій Сентеніял Авдиторії.

Відділ допоміг морально і фінансово нашим славним молодим співакам. На запрошення Гемос Фир, сен Антоніо — Тексес, ця група співаків їздили з виступом в Міннеаполіс, Сен Антоніо і Мексико.

Відділ вислав 3 делегатки на 9-ий Конгрес КУК у Вінніпезі.

Впродовж року відділ приготовив 28 обідів і бенкетів, 11 похоронних і поминальних обідів, 48 чайних прийнять і перекусок, Великодний і Різдвяний Чай. Приходу з обідів і прийнять $13,087.12. Спільними силами членки відбули продаж обідів і перекусок в час індустріяльної виставки, що принесло нам чистого приходу $4,654.56.

Відділ звертає свої сили на фінансову піддержку та сплату довгу на авдиторії — також на закуплення площі на другу церкву.

Пожертви відділу у більших сумах: Катедра Св. Тройці в Саскатуні — $10,156.00, Колегія Св. Андрея — $400.00, стипендія теолога — $100.00, Інститут П. Могили — $520.00, музейна фундація — $600.00, „Промінь" — $345.90, малювання церкви — $1,550.00, Літня Оселя „Зелений Гай" — $100.00.

Фінансовий звіт: Прихід на 1968 р. — $24,588.23, перенесено із 1967 р. $6,101.92, розхід — $29,765.22, залишилося в касі $924.23.

Заряд т-ва на 1969-ий рік: Голова — Е. Табашнюк, уступивша голова — Д. Баєр, заступниці голови — А. Ріпак, Є. Юршак, Р. Антимюк, Й. Симчич; рекордова секр. — Ґеня Бойчук; заступниця рек. секр. — А. Тріщук; кореспонд. секр. — (добр.) Леся Удод; касирка — В. Залещук. Референтки: освіти — М. Воронюк, бібліотеки — Н. Дептух, журнала „Промінь" — М. Гарбус, пресова кореспонденткa — Л. Фотій, мистецтва — О. Лущюк, архіву — Р. Драґан, перекусок — В. Добні, членства — С. Сорочка, садочка — Й. Симчич, шпиталів — С. Охітва, чайв — Г. Максимюк, обідів — А. Янів, добродійної праці — А. Янів, Інституції Незрячих — А. Ріпак. Надзірна Рада молодшого СУМК — А. Папіш, старшого СУМК — Н. Іваништин. Представниці до КУК — М. Дорош, Г. Антимюк, Е. Табашнюк. С.А.С. і Жіночої Ради — М. Мадюк, Е. Табашнюк. Комітет майна кухні — В. Катеринич, М. Никіфорик. Контрольна Комісія: Добр. М. Кравченко, Л. Кіндрачук, К. Пантрес.

Голови кружків — М. Стевенс, А. Янов, М. Пігач, В. Лозовий, Г. Гнатюк, Й. Симчич.

Сестриці — Пані С. Ґрещук, М. Пігач, В. Катеринич, П. Бокшован, М. Бикирак, М. Никіфорик.

Анна Токарчук — секретарка

ЙОРКТОН, САСК.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори жіночого т-ва відбулися 9-го грудня 1968 р. Молитву перед зборами провів Всеч. о. О. Бойчук. Предсідницею зборів була добр. О. Бойчук, секретаркою пані О. Піч. Хвилиною мовчанки вшановано членок, які відійшли у вічність.

У своїм привітальнім слові Всеч. о. Бойчук дав признання голові т-ва за її взірцевий провід, а членкиням за їх невтомну працю для церкви та громади та підкреслив, що першим обов'язком кожної членкині Союзу Українок хай буде виховання родини в українськім дусі. Річні збори привітав також голова громади п. Скварчук та подякував за кооперацію і фінансову піддержку. За минулий рік ж. т-во зложило $6.000.00 на сплату довгу нової церкви а від 1959 р. жін. т-во зложило на потреби церкви $51.930.20. Крім того членки т-ва виконують іншу працю при громаді. Голова громади побажав членкам і в цім році найкращих успіхів.

По привітах членки заряду здавали звіти з цілорічної праці т-ва. Предсідниця подякувала їм за звітування. Пані Цимбаліста в імені членок т-ва вручила уступаючій голові пані Погорлик вазонок живих квітів, як вияв оцінки за її віддану дворічну працю у проводі на позиції голови.

Наше т-во начислює 102 членок. Праця в нас у минулім році велась гармонійно. Т-во нагородило пані К. Яремко доживотним членством, а 13 членок були нагороджені чайною ложечкою з смолоскипом за стопроцентову присутність на зборах впродовж року. За минулий рік відбулось 10 місячних зборів.

Освітню ділянку праці в т-ві очолювала добр. О. Бойчук. Відділ опікується недільною та українською школою. В складі учителів цих шкіл є також членки жін. т-ва. Шкільний комітет очолює пані А. Цимбаліста. Учні виступали у концертах Шевченка, святі День Матері, у вечорі Св. Миколая. Цього року учні виступали в програмі святкування 50-ліття Української Греко-Православної Церкви. Під час Різдва товариство обдаровує дітей святочними даруночками, а також з нагоди свят, оцінюючи працю учителів нашої школи, дає їм скромні подаруночки. Наша праця йде гарно завдяки порадам і помочі нашого пароха та добр. Бойчуків. У Різдвяні свята учні ходять колядувати, а під час Великого посту, по св. Причасті подаємо учням і сумківцям перекуску. При кінці шкільного року улаштовуємо для учнів і родичів пікнік та роздаємо шкільні свідоцтва. Багато праці з сумківською молоддю покладає пані А. Цимбаліста а відділ йде назустріч всяким проектам у її плянах з молоддю, а головно ми дбаємо, щоб наша молодь виховувалась в українськім дусі та добре володіла рідною мовою.

З нагоди 100-ліття Канади жін. т-во започаткувало стипендію в $50.00 за українську мову в державній школі „Гай Скул" і вручило $100.00 стипендію теологічного факультету в Колегії Св. Андрея.

З освітної праці наш відділ улаштував роковини Олени Пчілки, Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Симона Петлюри та відбував інші українські імпрези. Відбувся у нас проект писання писанок, яким займались пані Трофанюк і пані Корбут. Відділ постарався до бібліотеки книжку „50-ліття Української Православної Церкви в Канаді". Т-во причинилось до ювілею нашої Церкви в Йорктоні а членство взяло масову участь в ювілейних святкуваннях у Саскатуні. Під час Різдва наш хор, разом з іншими виступав у фестивалі. Комітет відвідує хворих у шпиталі, а під час Великодня з писанкою, хворим членкам висилаємо квіти і побажання. У Великий піст наймаємо парастас за померлих членок. Передплачуємо до шпиталю „Укр. Голос", „Вісник" і „Промінь".

Членки т-ва помагали Червоному Хрестові з даруванням крови, зложили жертву на фонд поборювання рака, на Червоний Хрест, на туберкульозний фонд, на фонд поборювання артриту.

Т-во подарувало $50.00 на оселю Тризуб, жертвує на свою пресу, інституції та інші українські справи. Для придбання фондів улаштовуємо членські чаї, базарі, обіди та виконуємо іншу потрібну при громаді працю. Спільно з громадою улаштовуємо пущення, новорічну Забаву, Великодне свячене, випродаж українського традиційного печива, писанок і ручних робіт. Т-во займається приготовленням весільних прийнять, забав, бенкетів, похоронних обідів і перекусок. Відбулась у нас членська Різдвяна Коляда, на якій членки обмінялись подарунками.

Осталось в касі з 1967 р. — $932.02, приходи в 1968 — $12,150.04, розходи — $12,420.47, осталось в касі — $661.59.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — О. Піць, уступивша голова — Є. Погорлик, заступниці голови — А. Лис, А. Олійник, О. Лесан, рек. секр. — П. Семенюк, кор. секр. — А. Ковалюк, фін. секр. — К. Волощук, касирка — С. Скварчук. Контрольна комісія — С. Стратійчук, М. Прокопчук, п. Склярук. Референтки: освіти — добр. М. Бойчук; бібліотеки — В. Трофанюк, М. Прокопчук, М. Склярук; господиня — А. Владійчук, А. Бавлюк, П. Думка. Сестриці — А. Клевчук, А. Гишка, А. Лис, А. Бавлюк, А. Денесик, М. Ілащук, О. Стінка, П. Думка, М. Кошман, А. Брик, В. Трофанюк, А. Михальчук. Референтки — журнала „Промінь" — Л. Крепякевич, нар. мистецтва — В. Трофанюк і В. Корбут, членства — І. Воронюк і А. Боловка. Дорадча Рада СУМК — А. Цимбаліста. Соціяльний комітет — Р. Стратійчук, А. Левчук, М. Герман. Інші комітети: добродійні — А. Денесик, В. Трофанюк, К. Курулюк, П. Гарвей, П. Процишин; телефонічний — Р. Стратійчук, М. Прокопчук, Д. Благут, А. Бурик, Л. Ткачук, Д. Пасічник.

СТ. КЕТЕРИНС, ОНТ.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жін. т-ва відбулися 9 лютого 1969 р. в парафіяльній залі при церкві Св. Юрія. Збори попередила молитва, яку провів Всеч. о. Ф. Легенюк. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померлих членок. Предсідницею зборів була добр. М. Легенюк, а секретаркою пані Д. Бобро.

До слова була запрошена голова відділу пані Т. Демяненко. Привітавши присутніх, голова щиро подякувала за співпрацю в цілім році, а зокрема оцінила працю господинь, яким найтяжче приходиться працювати і знаходити в цій праці душевне задоволення та любов до ближнього.

Рекордова секретарка подала звіт діяльности т-ва. Впродовж року відбулось 6 місячних зборів, 4 засідань членок заряду і багато справ полагоджувано телефонічно. Членки т-ва приготовили 4 спільних громадських обіди, 2 випродажі вживаних речей, 3 випродажі домашнього печива, один базар і одну картову гру. Комітет доброд. праці відвідував хворих, а представниці до місцевої Жіночої

Ради брали участь в зборах Ради та інше.

Товариство докупило посуду до парафіяльної кухні. Членки вишили обрус до церкви для престола, якого подарували під час посвячення іконостаса. Купило т-во хідник (килим) до церкви за $1.250.00.

Відділ улаштував свято Лесі Українки, Т. Шевченка, День Матері, Свято Книжки. Крім того наші членки беруть активну участь в інших імпрезах. Бюджет до централі Союзу наш відділ виконав вповні.

Заряд т-ва на 1969 р.: Голова — Н. Андрусів, заст. голови — Т. Демяненко, рек. секр. — П. Захарчинська, фінанс. секр. — Г. Заретська, касирка — Д. Віндзяк. Контрольна комісія — Н. Романовська, С. Мігус. Господині — М. Бондзюк і Ф. Боднар. Представниця до Жіночої Ради — Л. Мігус. Відвідувачки хворих — М. Новак, О. Васильців. Пресова референтка — О. Кубов і Л. Міносора.

Н. Андрусів, голова

ТУ ГИЛС, АЛТА
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулись в церковній залі 4-го грудня 1968 року. Присутніх було 42 членки. Збори відкрила молитвою голова т-ва Г. Маріянич. Предсідницею зборів була М. Чернівчан, а секретаркою П. Мулька. Звіти з діяльности т-ва здавали членки заряду, комітети і контрольна комісія.

Діяльність т-ва за 1968 р.: Впродовж року відбулось 9 місячних зборів і одні спеціяльні збори та одні річні. Членки помагали у церковнім базарі, видали пирогову вечерю і перекуску, приготовили і видали три похоронні обіди. Спільну Святу Вечерю приготовили разом з церковними членами. Власними силами улаштували Весняний чай, продаж домашнього печива і виставу. Членки т-ва приготовили програму на свято День Матері, в якій виступали діти недільної школи. Членки займались приготуванням обідів на величавий храм разом з членами церковної округи, на якого обіді було звиж 500 осіб. Ця імпреза була у звязку з 50-літтям УГПЦ в Канаді і 25-літнім ювілеєм нашої громади, видали також перекуску на церковні річні збори. Т-во вислало делегатку на провінц. з'їзд до Едмонтону.

В добродійній праці членки т-ва переводили збірку на поборювання недуги рака і на Червоний Хрест. Кожного року відсилаємо пакуночки до „Кенедіен Ментал Госпітал". Відвідуємо хворих у шпиталі з подарунками а на Різдво Христове членки відвідують усіх хворих у шпиталі з дарунками та складають святочну візиту парохові з родиною.

З освітної праці у нас відбувались освітні сходини, на яких ми читали з біографій; або творів Лесі Українки, Т. Шевченка. Наш відділ дає грошеву нагороду у формі стипендії за найкращі марки за українську мову в державній школі. Жіноче т-во опікується українською рідною і недільною школою.

Жертви зложені на громадські цілі: Ювілейний фонд УГПЦ в Канаді — $100.00, на місцеву церкву — $515.00. Фінансовий звіт: Перенесено з року 1967 — $1,951.98, приходи в 1968 р. — $1,739.42, розходи — $2,988.88, осталось в касі $702.52.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — Г. Маріянич, уступивша голова — А. Ґіфтоді, заступниці голови — П. Данчук і М. Чернівчан, рек. секретарка — Л. Ґелета, фінансова секретарка — Ґ. Варвачук, кореспонд. секретарка — П. Фуштей. Контрольна комісія — М. Бук, Т. Шевчук і О. Хонько.

Жіноче т-во засилає журналові „Промінь" і проводові Союзу Українок Канади найкращі побажання, а редакторці кріпкого здоров'я та багато успіхів.

Михаліна Ґелета, секр.

БЛЕЙН ЛЕЙК — КРИДОР, САСК.
Відділ ім. Хариті Кононенко

Річні збори жін. т-ва відбулися 8-го грудня 1968 року в домі пані Анни Гунчак. Збори відкрила голова т-ва пані М. Цьона спільною молитвою і була предсідницею, секретарювала пані Анна Гунчак.

Впродовж року т-во відбуло 9 місячних зборів і кілька засідань заряду. Членок вписаних було 18. З діяльности в 1968 році т-во улаштувало два чаї, один бенкет, обід на храм громади, обід під час місій, проводи, парохіяльний пікнік і прощальний обід. До церкви т-во пожертвувало $1,060.25. Це включає кошта і за новий фелон і хоругви. Т-во зложило на Інститут П. Могили $100.00, на фонд журнала $15.00, стипендійний фонд $15.00 і організаційний фонд $15.00.

Членки т-ва ходили щедрувати, продавали білети для пров. екзекутиви, помагали і жертвували для двох обідів в користь умеблювання нової Клініки Здоровя. Ми сповнили свій бюджет до централі. Розкупили 10 книжок „Дорогами сорокріччя".

Фінансовий звіт: З року 1967 осталось в касі $2.744,12, приходи в 1968 р. — $615.44, розходи — $1.540,85, в касі остається $1,818.71.

Заряд на 1969 рік: Голова — Катерина Парчевська, заст. гол. — Марія Цьона, секретарка — Анна Гунчак, касирка — Анна Боднарчук. Контрольна комісія — Юлія Гайдукевич і Ґеня Прицюк. До відвідування хворих — Ґеня Прицюк. Референтка журнала — Марія Цьона.

Членки нашого відділу бажають централі Союзу Українок Канади як також і редакції „Промінь" з нагоди 10-ліття журнала — найкращих успіхів.

Анна Гунчак, секр.

ШІГО, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися 8-го грудня, 1968 р. в Українськім Народнім Домі, на яких членки заряду здавали звіти.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 10 місячних зборів, на яких обговорювали пляни і проєкти нашої праці, читались обіжники та інше. Відділ сповнив свій бюджет до централі. Т-во жертвувало на різні добродійні і народні цілі. До кухні т-во докупило потрібну посуду та дало більшу жертву на потреби в Народнім Домі. Так само придбало деякі потрібні речі до церкви. Заходами т-ва відбулось „бінго" 6 разів, приготовили обід на ювілей 50-ліття УГПЦ, видали дві вечері, один храмовий обід і перепровадили осінній базар. Комітет добродійної праці відвідував хворих та посилав картки і квіти хворим до шпиталю.

Фінансовий звіт: Осталось в касі з 1967 року $81.22, приходи в 1968 р. — $698.00, розходи — $643.04, осталось в касі $136.18.

Заряд т-ва на 1969 р.: Голова — Марія Кирилюк, заст. голови — Софія Стадник, секретарка — Анна Парнета, касирка — Гафія Клевчук.

Анна Парнета, секр.

ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТАРІО
Відділ ім. Доньки України

Річні збори відділу відбулися 14-ого лютого 1969 р. в присутности 16 членок. Предсідниця зборів, добродійка К. Пахолків, провела молитву. Голова товариства привітала членок, подякувала всім за щиру співпрацю, і попросила вшанувати пам'ять померших членок хвилинною мовчанкою. Винагороджено Ольгу Ковальчук за надзвичайну допомогу і відданість нашому відділові.

Протокол з минулорічних зборів прочитала секретарка. Членки заряду і комітети здавали звіти цілорічної діяльности.

За рік 1968-ий відбулось сім місячних зборів і одне засідання. Впродовж року членки улаштували осінний час, на якім відбулися випродажі вишивок та домашнього печива. Членки значно допомогли відділові ім. О. Пчілки в їхній виставці малюнків Василя Курилека, і улаштували розігравку малюнка нашої членки Михайліни Гарасимчук. Членки також не жаліли свого часу і труду з поміччю для „Лейкгед Фовк-Артс Кавнсол" з їхнім різдвяним чаєм. В Комітеті Українок Канади наш відділ бере активну участь через свою представницю а членство в імпрезах. Членки допомагати у виставках та демонстраціях вишивок під час „Лейкгед Ексибишон".

Наш відділ висилає своїх представниць до місцевої Жіночої Ради і до Кенсір Сосайеті. Під час Різдвяних Свят членки ходили колядувати і збирали оголошення різдвяного побажання на журнал „Промінь".

Впродовж року, членки під проводом Орисі Яремчук, приготовили програму на тему „Української Жінки Героїні".

Відділ передплачує „Український Голос" і „Промінь" до льокальних лікарень.

Наш відділ жертвував на такі цілі: Колегія Св. Андрея — $25.00, журнал „Промінь" — $50.00, Кенсир Сосайеті — $5.00.

Фінансовий звіт: З року 1967-ого осталося — $182.45, приходи в 1968-ім році — $549.64, розходи — $203.10, в касі осталось — $528.99.

Заряд т-ва на 1969 рік: Уступивша голова — Ольга Ковальчук, голова — Марія Пресунька, заступниця голови — Ольга Михайлишин, рек. секретарка — Соня Клименко, кор. секретарка — Ольга Ковальчук, касирка — Петруся Манчур.

Комітети: освітний — добродійка Пахолків, Орися Яремчук, Марія Сторожук. Мистецтва — Вікторія Карпюк, Тоня Петранюк і Михайліна Гарасимчук; програмовий — Анна Пуляк, Тереса Кулій, Михайліна Гарасимчук; телефонічний — Марія Дудка, Йосифина Сурмай; членства — Орися Яремчук, Михайліна Гарасимчук; добродійний — Анна Пуляк, Петруся Манчур. Контрольна комісія — добродійка К. Пахолків, Розалія Андрус, Александра Тацюн. Майна — Ольга Михайлишин, Ольга Ковальчук. Представниці: до Жіночої Ради — Тоня Петранюк; до Жіночого КУК — Тоня Петранюк; до Кенсер Сосайеті — Петруся Манчур.

Соня Клеменко, секр.

ТОРГИЛД, АЛТА
Відділ О. Басарабової

Річні збори жіночого т-ва відбулися 3-го грудня 1968 р. в залі під церквою. Збори були успішні, особливо замітне те, що на них прибуло поважне число членок.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 8 місячних і 1 надзвичайні зборів. Членки приготовили три похоронних перекуски. Угощували учасників місії, яку перепроваджував Всеч. о. Стефанюк. Членки т-ва приготовили одну вечерю і обід під час храму нашої громади, під час святкування 50-ліття УПЦеркви в Канаді гостили Владику Андрея. Вислали делегатку на з'їзд до Едмонтону, дарували речі для умово-хворих, дали $25.00 для потерпілої від вогню родини. Членки нашого т-ва помагали впродовж цілого тижня у подорожуючій клініці, давали перекуску. З освітної праці відбулись у нас освітні сходини в пам'ять Лесі Українки, Т. Шевченка, на яких читано реферати. Товариство виплатило

0 — помаранчева
v — зелена
" — синя
' — жовта

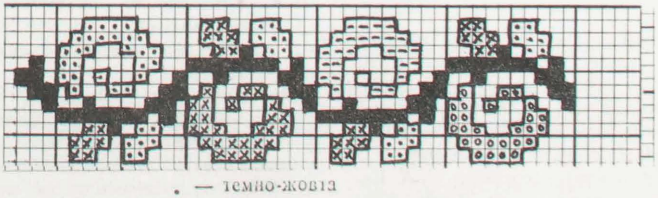

. — темно-жовта
o — ясножовта
x — ясночервона
▩ — темносиня
— — зелена

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Відділ „Домашнє Господарство" редагує референтура Домашньої Економіки Союзу Українок Канади, пані Люба Кут, яка живе у Ванкувері. Ілюстрація поміщена за її старанням з надісланих нею фотографій. Приписи випробовані.

Голубці з рижом

1 головка капусти
1½ горнятка рижу
1 цибуля (покришена)
5 пластинок бейкону перекраяних напоперек
2 ложки масла
1 горнятко помідорового соку
1 горнятко води
сіль і перець до смаку

Начинка: Виполоскати риж у двох водах, залляти 3 горнятками холодної води, додати сіль, перець і хай закипить. Цибулю присмажити на маслі, бейкон (солонинку) присмажити окремо, залишаючи трохи товщу і ним пізніше полляти голубці, решта додати до рижу, вимішати, накрити покришкою, знизити вогонь і дуже повільно варити 15 хвилин.

З капусти вирізати качан, щоб легко відділювати листки, і полляти кипячою водою. Із спареної капусти зрізати жилки а великі листки розрізати на двоє або й троє. Завивати невеличкі голубці і вкладати рядком у посудину, полляти товщем, водою і соком з помідорів, накрити і пекти в оprітій на 350⁰ Ф. одну годину. Голубці також можна робити з гречаних круп, але тоді помідоровий сік не дається.

Смачна начинена качка (без костей)

4 до 5 фунтів качка, 2 ложки оливи.

Начинка:

1 фунт меленої телятини (віл)
2 горнятка кришок, потертих
1 цибуля дрібненько посічена
2 ложки масла
1 ложка свіжої петрушки і посіченої сейдж
пушку ‚tyme', сухої
½ горнятка вина (шері)
1 горнятко шинки, нарізаної на довгі паски ¼ цаля грубости
1 яйце

Відділити мясо від костей, починаючи з хребта. Потім розгорнути мясо покриваючи рівно цілу шкірку качки. На начинку в окремій посудині присмажити цибулю в маслі, щоб аж змякла. Вилляти в мясо, додати кришки, закришку, вино і вбите яйце; усе добре вимішати. Виложити 1/3 частину на качку, половину шинки, знова масу, так решту шинки і решту начинки. Зашити качку і навколо звязати ниткою, щоб зробити гарну форму. На підвищену в посудині качку полити гарячою оливою і пекти відкриту 400⁰ Ф. годину і ¾. Щоб печення краще краялась, треба дати постояти принаймні пів години. Також дуже добра холодна.

Салата з яєць

6 яєць — зварених на твердо
2 ложки масла
4 унції риби (туна)
4 унції сира (Филаделфія крім чіз)
1½ горнятка білого сосу — холодного
4 помідори
огірочки і свіжа салата для декорування

Рижова салата

¾ горнятка рижу (довгого)
2 помідори
1 горнятко гороху
1 горнятко селери, покришеної
1 огірок, середній
1 зелений або червоний солодкий перець

Яйця покраяти пополовині навздовж, жовтки розтерти на тертці, а білки положити в холодну воду, щоб не затвердли. До жовтків додати масло і розтерти. Розділити на дві частині, одну порцію вимішати з рибою, а другу з сиром; посолити, поперчити і додати білий сос по половині на кожну порцію.

Риж зварити в соленій воді, як змякне відцідити воду і сполоскати гарячою водою. Хай добре стече і простигне. Помідори попарити, зняти шкірку, покраяти на четверо і вибрати насіння. Замерзлий горох зварити, відцідити і полити зимною водою, хай теж просохне. Селеру і огірок покришити на дрібно, перець розрізати на половину, вийняти насіння, порізати на довгі куски. Полити перець гарячою водою, хай постоїть хвилтину, а так холодною водою. Яринну змішати з рижом. Взяти 6 ложок оливи, 2 ложки оцту, сіль, перець до смаку, 1 ложку французької муштарди і один зубець часнику — усе добре вимішати, відобрати часник, а масу полити по яринні і рижові. Усе добре вимішати.

В круглій, плоскій посудині виложити риж, наверх виложити білки і руркою начинювати середину білків масою з жовтків. Верх удекорувати огірочками або чорними оливками. Білки обложити довкола помідорами, на середину посудини дати кілька листків салати.

Білий сос

2 ст. ложки масла
2 ст. ложки муки
1¼ горнятка молока
½ горнятка покришеної цибулі
петрушки і три зерняти перцю

Масло стопити на легкім вогні, зняти, додати муку і добре розтерти. До молока додати покришену цибулю, перець і петрушку, хай закипить. Перецідити молоко, додавати до муки, мішаючи ввесь час. Покласти на повільний вогонь, хай вариться 3 мінуті. Добре вибити і посолити до смаку.

Суниці

2 фунти суниць
2 помаранчі
2 унції цукру квадратиків
¼ горнятка бренди (доброго гатунку)

Суниці сполоскати, перебрати і покласти у глибоку посудину. Обтерти помаранчі і кусками цукру шурувати аж поки всі боки цукру покриті оливкою з шкірки помаранчі. Цукор розтерти і додати сік з помаранчі, добре вимішати, щоб цукор розтопився. Додати бренди, вимішати і полити по суницях. Помішати підкидаючи ягоди в мисці і лишити на одну годину в холодільнику перед поданням на стіл.

стипендію для студента української мови в державній школі. Улаштовували вечірки з сумківцями для писання писанок. Членки садили і доглядали квіти у місцевім парку. Заряд вітав нових членок а комітет відвідував хворих. Т-во жертвувало на поборювання недуги рака та Червоний Хрест.

Фінансовий звіт: З року 1967 осталось у касі $1,047.30, приходи в 1968 році — $208.54, розходи — $201.44, в касі осталось $1,054.40.

Заряд т-ва на 1969-ий рік: Голова — М. Татарин, заст. голови — А. Скуба, рекорд. секретарка — А. Рудніцька, касирка — О. Зиник. Контрольна комісія — Л. Яхімець, Ю. Седляк, К. Клебак.

А. Рудніцька, секретарка

ЗАКІНЧУЄМО ТРИМІСЯЧНУ КАМПАНІЮ

З днем 31 травня закінчилась тримісячна кампанія за новими передплатниками і пресовим фондом на журнал „Промінь". Правила і речинець кампанії були проголошені в ч. 2 з лютого 1969.

Тому, що не всі відділи вспіли прислати до редакції звідомлення з кампанії, а що журнал йде на пресу в другій половині кожного місяця, останні жертви і нові передплатники будуть проголошені в числі з липня, однак вони повині бути надіслані до редакції не пізніше як 15 червня. Одержані по 15 червні пожертви, або нові передплатники, хоч і будуть уважатись ювілейними, одначе не підуть в рахунок Міжпровінціяльної Кампанії.

В Кампанії працювало пять провінціяльних екзекутив Союзу Українок Канади, кожна у своїй провінції. І згідно з проєктом, нагороди у двох формах будуть вручені на головнім з'їзді Союзу Українок Канади в Едмонтоні в серпні ц. р.

Нагорода - трофей перемоги буде вручено провінції і його відділові за найбільше число придбаних передплат, дар пані Зеновії Крепякевич, Вінніпег.

Нагорода - трофей змагань жертвенности буде вручений провінції і відділові за найбільшу збірку пожертв — дар Центральної управи Союзу Українок Канади з фондів журнала.

З виказів, що поміщувались на сторінках журнала ми побачимо, що майже кожний відділ старався щось улаштувати для придбання фондів і провести кампанію за новими передплатниками. Цю працю оцінює центральна управа Союзу Українок Канади і редакція та адміністрація журнала.

Контестантки, учасниці кампанії і членки — ми будемо дуже раді зустрінутись з вами на головнім з'їзді Союзу Українок Канади в Едмонтоні — одні, щоб прийняти заслужені нагороди, другі, щоб зложити ґратуляції переможцям.

Ольга Завісляк,
центральна референтка.

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Торонто — Відділ ім. княгині Ольги, реф. А. Бойко переслала $44.00, з того $33.00 на ювілейний фонд із освітнього вечірка. 28-го квітня із збірки на нев'янучий вінок бл. п. А. Стрільчук $22.00.

Монтреал — Відділ ім. Доньки України, реф. М. Нема переслала на передплати (1 нова) $48.00; д-ка Л. Слюзар на прес. фонд і передплати (1 нова) $15.00. К. Ячишин на передплату $20.00.

Ванкувер — Відділ ім. Л. Українок, реф. П. Клюкевич раніше була переслала $121.50 на відновлені передплати. 25 квітня на ювілейний фонд $152.50.

Гамільтон — Відділи ім. Л. Українки й Калина з спільного свята Лесі Українки, М. Пелепяк переслала на ювфонд $34.15; на передплати $12.00. А. Погорецька, реф. відділу „Калина" на передплати й ювфонд $6.00.

Виндзор — Відділ ім. Л. Українки, реф. І. Римар на відновлення передплат $45.00.

Редфілд, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, секр. К. Дмитрук на передплати $9.00, пожертва відділу на ювфонд $15.80.

Донвил, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. Л. П. Процишин на відновлені передплати $12.00.

Дніпер, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. К. Корній на відновлені передплати $8.00.

Вернон, Б. К. — Відділ ім. княгині Ольги, В. Несміла на відновлені передплати $12.00.

Кемсек, Саск. — Відділ ім. Софії Русової, реф. М. Ковалишин переслала $28.35 на ювфонд із освітнього вечірка, відзначуючи 10-ліття журнала.

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. Г. Палилик на передплати (1 нова) і ювфонд $21.00. М. Лопатинська, голова, з свята Л. Українки на ювфонд $7.50.

Едмонтон — Відділ при катедрі св. Івана, К. Міськів на прес. фонд і передплати $13.00; С. Пауш на відновлені передплати $8.00.

Відділ ім. Л. Українки при громаді св. Ілії, реф. М. Кавчук на відновлені передплати $25.00.

Відділ при громаді св. Михаїла з нагоди роковин і відзначення членок, добр. М. Василів переслала на ювфонд і кліше $15.00.

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус на передплати (2 нові) і ювфонд $38.00.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, М. Білоус на відновлені передплати і ювфонд $22.00.

Реджайна — Відділ ім. Доньки України, реф. Н. Зенчишин на передплати (1 нова) $28.00.

Вадіна, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, о. А. Тетеренко переслав на передплату і ювфонд $15.00.

Лондон, Онт. — о. Н. Дебрин на передплату і ювфонд переслав $9.00.

Вінніпег — Відділ ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Тройці, реф. А. Назаревич на передплати (1 нова) $12.00; О. Завісляк на відновлені передплати $44.00; Д. Гавриспшин на відновлені передплати $12.00. Відділ ім. Княгині Ольги, реф. С. Пелех на передплати (1 нова) $12.00.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ЮВ. ФОНД

Пров. Екз. Союзу Українок на Алберту — С. Пауш переслала	$50.00
Відділ ім. О. Басарабової — Келгарі, Євгенія Микитюк, секр., переслала	50.00
Відділ ім. Л. Українки — Ванкувер, з концерту відзначення 10-ліття журнала, П. Клюкевич переслала	54.50
Дрібна збірка на концерті	18.00
Пров. Екз. Союзу Українок на Бріт. Колумбію	25.00
Н. Шемелюк — Едмонтон	15.00
К. Грабовська — Торонто	11.00
Маргарета Ременда — Вінніпег	10.00
Марія Яремко — Кемсек, Саск.	10.00
Анна Байдала — Вегревил, Алта.	8.00

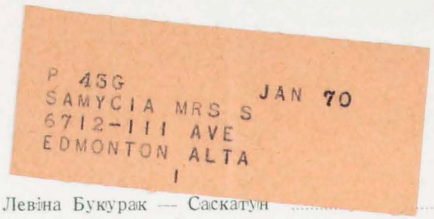

Левіна Букурак — Саскатун 6.00
Меланія Пігач — Саскатун 5.00
Соня Ціпивник — Саскатун 5.00
Єлисавета Залещук — Саскатун 5.00
Марія Демчук (Михайлова) — Давфин 5.00
Д-р М. Потоцький — Давфин 5.00
Марія Богдан — Ванкувер 5.00
С. Москаль — Ванкувер 5.00
Н. Воробець — Ванкувер 5.00
М. Вакалюк — Ванкувер 5.00
Н. Кіндрачук — Ванкувер 5.00
Н. Наконечна — Ванкувер 5.00
М. Мудра — Ванкувер 5.00
Н. Фігуш — Ванкувер 5.00
П. Клюкевич — Ванкувер 5.00
Марія Швайковська — Ванкувер 5.00
Іванна Горук — Гамільтон 5.00
Анна Євчук — Дависвю, Онт. 5.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Годсон Бей, Саск., секр. І. Гуменюк переслала 5.00
Є. Коваль — Келгарі, Алта. 5.00
Р. Піхота — Едмонтон 5.00
П. Мицак — Едмонтон 5.00
Анна Пігач — Саскатун 3.00

По $2.00 — Савеля Сорочка, Наталя Кіндрачук, Ольга Букурак, Варвара Катеринич, Юстина І. Грицюк, Анна Чуй, Кароля Завадюк, Василина Заліщук, Марія Свик, п-тво І. Стефанюк, Настя С. Михайлюк — усі з Саскатуну; Савеля Гриба — Кадворт ,Саск.; Т. Синьків — Гарленд, Ман.; Олександер Брик — Вінніпег; М. Симчишин — Реджайна.

По $1.00 — Марія Воронюк, Параня Равлик, А. Садник, Марія Маків, Д. Юрковський, Ю. Присижнюк, Розина Борса, А. Яблонська ,К. Троян, Параня Крик, Іван Грицюк, Анна Ковалишин, Катерина Бойко, Софія Охітва, Емілія Луцюк, М. В. Луцюк, Марія Лабач, Марія Бобка, Розалія Антимнюк, Т. Найчук, Емілія Гавриш, Іван Чорний, Марія Пиц, п-тво Добні, Марія Олинич, Параска Михайлюк, Катерина Панграс, Доця Боклащук, Марія Сохацька — всі з Саскатуну; Геня Романишин, Анна Гуменюк, Євгенія Підвисоцька, К. Савіцька, С. Мединська, М. Гумчак, К. Вікарчук з Монтреалу; Марія Слоновська — Гарленд, Ман.; А. Рудан — Вінніпег; Р. Параш, І. Богданів — Гамільтон; В. Литвин, А. Чипель, Надія Данькович — Торонто; І. Грицан — Струан, Саск.; Р. Никифорук — Редфілд, Саск.; Л. Лист — Виндзор, Онт.; М. Кісілюк — Ніягара Фалс, Онт.; Ф. Коваль — Милк Ривер, Алта.; Павліна Бойчук — Гримзбі, Онт.; С. Троян — Читивек, Б. К.; Ірина Манько — Ошава; А. Питухова — Едмонтон. Марія Гулька — Ватерфорд, Онт. зложила одного доляра в пам'ять приятельки бл. п. Марії Яремій, яка упокоїлась 15-го квітня 1969; Анна Василик — Едмонтон; Є. Кудла — Келовна, Б. К.

По 75 ц. — Анна Гнатюк — Саскатун; по 50 ц. — Р. Галюк Лонг Біч, Каліф.; по 25 ц. — А. Коновал — Саскатун.

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

М. Гарбус — Саскатун 2
А. Назаревич — Вінніпег 1
А. Никитюк — Порт Альберні, Б. К. 5
К. Ковалюк — Вінніпег 2
Є. Білич — Вінніпег 1
Н. Когуська — Вінніпег 1
К. Ковальчук — Вінніпег 1
А. Манулик — Вінніпег 1
С. Пелех — Вінніпег 1
М. Нема — Монтреал 1
Д-ка Л. Слюзар — Монтреал 1
Д-ка П. Мельник — Гефорд, Саск. 1
М. Ковалишин — Кемсек, Саск. 1
А. Романюк — Ватсон, Саск. 1
Н. Зенчишин — Реджайна 1
А. Погорецька — Гамільтон 1
Г. Палилик — Смокі Лейк, Алта. 1
Стефанія Гарас — Ст. Кетеринс, Онт. 1
Василь Перепелюк — Давфин 1
М. Гарбус — Саскатун 8
А. Назаревич — Вінніпег 7
А. Сарчук — Вінніпег 4
М. Гринчук — Едмонтон 1
М. Гавриш — Едмонтон 1
Л. Крепакевич — Йорктон 1
Д-ка Ольга Філь — Брендон 1
Д-р Г. Янішевська — Торонто 1
Марія Березюк — Айтуна, Саск. 1
Ольга Завісляк — Вінніпег 1

— — — —

В хвилину, коли журнал вже був готовий до друку, наспіла поважна пожертва з Саскатуну на ювілейний фонд журнала — $425.80 і в нових передплатах — все це надіслала пані С. Гарбус. Це крім раніше проголошених. Опис в наступнім числі.

— — —

Маємо вістку, що відділи в Торонті готують імпрезу в користь журнала на 26 травня Звідомлення з нього також буде в наступних числах.

— — — — —

Наспіла вістка з пров. екзекутиви Східньої Канади і пожертви — присвячено збірку на „Промінь" на окружнім з'їзді в Четам, Онт. Всі жертви будуть проголошені в наступнім числі.

— — — — —

Усім щирим і відданим особам, що працюють для журнала „Промінь" і всім жертводавцям сердечно дякуємо.

У п'яту річницю смерти нашого дорогого мужа, батька й дідуся бл. п. Петра Козяра, який упокоївся в березні 1964 року в Канорі, Саск., складаю на ювілейний фонд журнала „Промінь" $5.00.

Е. Козяр, Канора, Саск.

— — — —

У четверту річницю смерти ніколи незабутих моїх дітей, бл. п. Марії, дочки і бл. п. Юліяна, зятя Буряків, які в однім тижні одно за другим покинули цей світ — Юліян 18, Марія 24 травня 1965 року у Вінніпегу. Завжди вони живуть у моїм серці, і поминаючи їх у моїх молитвах, складаю нев'янучий вінок на їх могили — $5.00 на журнал „Промінь".

Мати Тетяна Тучак, Торонто